

Ἐφημερίς τῶν Κυριῶν

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ

ΣΥΝΤΑΣΣΟΜΕΝΗ ΥΠΟ ΚΥΡΙΩΝ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ

ΚΑΛΛΙΡΡΟΗ ΠΑΡΡΕΝ

Συνδρονμταί ἐγγράφονται εἰς τὸ Γραφεῖον τῆς
Ἐφημερίδος τῶν Κυριῶν
καὶ παρὰ τοῖς βιβλιοπωλείοις Βίλμπεργ καὶ «Ἐστίας»

Ἐν τῷ Ἐξωτερικῷ δὲ παρ' ἅπασιν τοῖς
ἀντιπροσώποις ἡμῶν.

Σώματα πλήρη τοῦ α', β', γ', δ', ε', καὶ ς' ἔτους εὐρίσκονται
παρ' ἡμῖν καὶ παρ' ἅπασιν τοῖς ἀντιπροσώποις ἡμῶν.

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ

ΠΡΟΠΑΗΡΩΤΕΑ

Διὰ τὸ Ἐσωτερικὸν Δμ. 5
Διὰ τὸ Ἐξωτερικὸν φ.χ. 8

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΩΣ

34 Ὁδὸς Φιλελλήνων 34
Ἀπέναντι Ἀγγλ. Ἐκκλησίας

Γραφεῖον ἀνοικτὸν καθ'
ἐκάστην ἀπὸ 10—12 π. μ.

Πᾶσα παρατήρησις ἐπὶ τῆς
ἀποστολῆς τοῦ φύλλου γίνε-
ται δεκτὴ μόνον ἐντὸς οκτὰ
ἡμερῶν.

Διὰ τὰ ἀνυπόγραφα ἄρθρα
εὐθύνεται ἡ συντάκτις αὐτῶν
Κυρία ΚΑΛΛΙΡΡΟΗ ΠΑΡΡΕΝ

Τὰ πεμπόμενα ἡμῖν χειρό-
γραφα δημοσιευόμενα ἢ μὴ
δὲν ἐπιστρέφονται. — Ἀνυ-
πόγραφα καὶ μὴ δηλοῦντα
τὴν διαμονὴν τῆς ἀποστελ-
λούσης δὲν εἶναι δεκτά. —
Πᾶσα ἀγγελία ἀφορῶσα εἰς
τὰς Κυρίας γίνεται δεκτὴ.

Αἱ μεταβάλλουσαι διεύθυν-
σιν ὀφείλουσι ν' ἀποστέλλουσι
γραμματόσημον 50 λεπτῶν
πρὸς ἐκτύπωσιν νέας ταινίας.

Διὰ τὰ ἀνυπόγραφα ἄρθρα εὐθύνεται ἡ συντάκτις αὐτῶν
Κυρία ΚΑΛΛΙΡΡΟΗ ΠΑΡΡΕΝ.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Ἐντυπώσεις καθημεριναί. Ἐπιστολὴ πρὸς φίλην. Ἡ πρώτη Μαΐου.
Δημοσιογράφος—μάγειρος. Αὐτοκράτειρα Φρειδερίκου καὶ βιβλιοθήκη.
—Παιδαγωγικαὶ μελέται Γ' (ὑπὸ κ. Αἰκατερίνης Λασκαρίδου). — Αἰ-
τερίνη ἢ Μεγάλη. Γ' (ὑπὸ Κ. Walizverski). — Ἡ ὑποχονδρία (ὑπὸ
γρηαίου ἱατροῦ). — Ποικίλα. — Εἰς ποιήσεις. — Συμβουλαί. Ἐπιφυλλίς.

ΕΝΤΥΠΩΣΕΙΣ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΑΙ

Καλὴ μου φίλη,

Ἡ διακοπὴ τῶν ἐπιστολῶν μου, πρὶν ἢ συμπληρώσω τὴν
περιγραφὴν ὄλων τῶν ἐορτῶν τῶν ἀγῶνων καὶ τῶν προσώ-
πων, ἔτινα ἐπρωταγωνίστησαν εἰς αὐτούς, ἐκίνησε δικαίως τὴν
ἐκπληξίν σου. Οὕτω τὰ παράπονά σου, ὡς καὶ τῶν καλῶν
ἀναγνωστριῶν μου, αἵτινες διαμαρτύρονται διὰ τὴν ἡμιτελεῖ
αὐτὴν, ὡς πολὺ φυσικὰ τὴν ὀνόμασες, ἐργασίαν, εἶναι πολὺ
δικαιολογημένα, ὅχι ὅμως καὶ ἡ ὑπόθεσις ὅτι ἡδυνάμην νὰ
σὰς ἀφήσω εἰς τὸ μέσον.

Καθὼς εἶδες αἱ ἐπιστολαί μου αὐταὶ εἶχον καταντήσῃ
πολὺ μικροσκελεῖς. Πρὸς συμπλήρωσιν δὲ τῶν ἐκ τῶν ἀγῶ-
νων ἐντυπώσεών μου δὲν θὰ μοι ἤρουν ἴσως πέντε ἢ ἕξ τοι-
ται ἀπανταγοῦσαι, τῶν ὁποίων ἐκάστη θὰ κατελάμβανε τὰ
τρία τέταρτα τῆς «Ἐφημ. τῶν Κυριῶν». Ἀφίνω ὅτι θὰ ἐξη-
κολούθουν νὰ ὀμιλῶ διὰ τοὺς ἀγῶνας καὶ τὸν προσεχῆ ἴσως
Ἰούλιον ἀκόμη, θέμα ὀλίγον παράκαιρον τότε πλέον. Ἐκτὸς
ὅμως αὐτοῦ ἢ «Ἐφημερίς τῶν Κυριῶν», ἵνα ἀνταποκρίνηται
μὲ τὸν τίτλον τῆς ἀνάγκη νὰ παρακολουθῆ τὰ ζητήματα τῆς
ἡμέρας καὶ εἰς αὐτὰ νὰ κρατῆ ἐνημέρους τὰς ἀναγνωστρίδας
τῆς. Οὕτω τὸ ζήτημα τῶν «Γραφουσῶν Ἑλληνίδων» δὲν ἡ-
δύνατο νὰ μὲ ἀφήσῃ ἀδιάφορον, ὡς καὶ τὸ ζήτημα τοῦ Διε-

νοῦς Συνεδρίου τῶν Γυναικῶν καὶ τὸ τῆς συστάσεως τοῦ Παι-
δικοῦ Νοσοκομείου παρὰ τῆς πριγκιπίσσης Σοφίας, ἣτις
πρὸ μηνὸς ὄλου μοι εἶχεν ἀναθέσει νὰ γράψω καὶ νὰ προσκα-
λέσω ὑπὸ τὰς σημαίας τῆς ὄσας θέλουν νὰ ἐργασθοῦν διὰ τὰ
μικρὰ καὶ τὴν ὁποίαν ὄλαι αἱ γυναῖκες μὲ καρδὴν ὀφείλουσαν νὰ
βοηθήσουν εἰς τὸ ὄρατον αὐτὸ ἔργον τῆς.

Ἀπεφάσισα λοιπὸν νὰ ἐκδώσω εἰς ἰδιαιτέρον βιβλίον τὰς
περὶ Ἀγῶνων ἐπιστολάς μου, ἐν αἷς θὰ ἴδῃς ὅχι μόνον τὴν
συνέχειαν καὶ τὸ τέλος τῶν ἐορτῶν, ἀλλὰ καὶ τὰς εἰκόνας
ὄλων τῶν νικητῶν καὶ πρωταγωνιστῶν καὶ τὰ ἄτεχνα στιγ-
μιότυπα, τὰ ὁποῖα ἐσκιαγράφησα κατὰ τὸ δοθέν σοι ἤδη ὑπό-
δειγμα μιᾶς ἢ δύο φυσιογνωμιῶν, ὡς τῆς τοῦ κ. Φιλήμονος
καὶ τοῦ κ. Βικέλα.

Ὡστε ἴδου ὅτι λύεται εὐκόλως καὶ τὸ ζήτημα αὐτὸ διὰ
τὸ ὁποῖον τόσας ἤκουσα διαμαρτυρίας καὶ παράπονα. Τώρα,
καλὴ μου φίλη, ἐπειδὴ βλέπω ὅτι σοὶ ἀρέσει αὐτὸ τὸ εἶδος
τῆς ἀλληλογραφίας, μὲ ἀνοικτὰς ἐπιστολάς καὶ ὅτι τὴν γνώ-
μην σου συμμερίζονται τόσκι ἄλλαι ἀκόμη, θὰ ἐξακολουθήσω
νὰ σὲ κρατῶ ἐνήμερον τῶν ἀπασχολούντων τὸν γυναικεῖον
κύκλον μας ζητημάτων ὡς καὶ τῶν ὀπωσδήποτε ἀξίων λόγου
καθημερινῶν ἐντυπώσεών μου διὰ τοῦ τρόπου τούτου.

Τὴν συνήθειαν τῶν τίτλων δὲν θὰ μοι ἀφαιρέσῃς, ἀν καὶ
πρῶτη ἐγὼ ἀναγνωρίζω πόσον ἀνάρμοστον εἶναι νὰ ὑποβάλλῃ
τις τὸ ἐπιστολικὸν ὕψος του εἰς τοιοῦτο ἀκαταλόγιστον σύ-
στημα. Ἀλλὰ μόνον διὰ τοιοῦτου τρόπου, μόνον διὰ τοιοῦ-
του χαλινοῦ, εἰς τὴν ἀχαλίνωτον φαντασίαν μου θὰ κατορθώ-
σῃς νὰ ἔχῃς πλήρη τὴν εἰκόνα μιᾶς οἰασδῆποτε κοινωνικῆς
σελίδος, ἣν θὰ θελήσω νὰ σοὶ περιγράψω.

Καὶ μίαν ἄλλην συμφωνίαν ἀκόμη. Δὲν θὰ ἀπαιτήσῃς βε-
βακίως κατὰ σειρὰν καὶ ἡμερομηνίαν νὰ σοὶ ἐκθέσω τὰ διατρέ-
χοντα. Οὐδέποτε ὑπῆρξα ἀπόλυτος τῆς μεθοδικῆς τάξεως ὀ-
παδός, ἀλλ' οὔτε τῶν ἀριθμῶν καὶ χρονολογιῶν λάτρις. Ὅταν

ήμην μαθήτρια τούς βαθμούς μου κατέστρεψε πάντοτε ἐν σχεδόν καλῶς τῆς ἀριθμητικῆς καὶ μία στραβὴ γραμμὴ τῆς ἰχνογραφίας μου. Ὑστερον αὐταὶ αἱ χρονολογίαι καὶ αἱ ἡμερομηνίαι δὲν εἰξεύρω καὶ ἐγὼ εἰς τί μᾶς ὠφελοῦν. Νὰ μετρώμεν τὸν χρόνον, ὁ ὁποῖος δὲν ἔχει τέλος ὅταν πονῶμεν καὶ ὁ ὁποῖος περὶ ὅταν εὐτυχοῦμεν; Νὰ μὴ λησμονῶμεν ὅτι ἡ ζωὴ μας εἶναι καὶ αὐτὴ μετρημένη μαθηματικώτατα καὶ ὅτι ἐφ' ὅσον παρέρχονται αἱ ἡμέραι, πλησιάζομεν πρὸς τὸ γῆρας μὲ τὰς ἀπαισίας ρυτίδας του καὶ τούς ἀπαισιωτέρους πόνους του καὶ πρὸς τὸν τάφον ἔπειτα μὲ τὴν μαύρην καὶ ὑγρὴν καὶ πλήρη σκωλήκων βρωμερῶν συνοδείαν του; Βλέπεις ὅτι οἱ μὴ ἀγαπῶντες τὴν ἀριθμητικὴν καὶ τὴν ἀπόλυτον μεθοδικότητα τῆς ζωῆς ἔχουν καὶ αὐτοὶ τὰς ἐλαφρυντικὰς περιστάσεις των.

Ἐὰν δὲν ἐφοβούμην μάλιστα ὅτι ἡ περὶ ἀριθμῶν παρέχθαις μου θὰ ἀπέβαινε πολὺ μακρὰ, θὰ προσέθετα ὅτι οἱ ἀριθμοὶ αὐτοί, μὲ τὰς ἀτελεσιτέρας καμπύλας των καὶ τὰς ὡς φονικὰς συσκευὰς ἐντόμων ὀξείας ἢ ἀγγιστροειδεῖς κορυφὰς των, ὁμοιάζουν, παρατασσόμενοι, μὲ ἄλυσιν, ἐντὸς τῆς ὁποίας ἀλύπητα δεσμεύεται ἡ ἐλευθερία καὶ τῶν ἀτόμων καὶ τῶν κοινωνιῶν. Μὲ αὐτοὺς δεσμεύεται ὁ χρόνος ὁ ἀτελεσιτέρας, μὲ αὐτοὺς ἡ ἡλικία, μὲ αὐτοὺς οἱ ὅροι τῆς ζωῆς, μὲ αὐτοὺς ἡ εὐτυχία, μὲ αὐτοὺς καὶ ἡ ὑπαρξίς, μὲ αὐτοὺς καὶ ὁ θάνατος. Ἰδοὺ δικτὶ δὲν τούς ἀγαπῶ, ἀλλ' οὔτε ἐνοῶ νὰ ὑποδουλωθῶ εἰς τὰ ὄρια, τὰ ὁποῖα χαράττουν παντοῦ καὶ πάντοτε, τοῦλάχιστον κατὰ τὰς ὥρας, καθ' ἃς συνομιλῶ μαζὶ σου.

Ἡ πρώτη Μαΐου

Καὶ ἐδῶ ἀριθμὸς ὡς ἐπικεφαλίς. Καλὰ λέγει ἡ παροιμία, «δὲν ἀποφεύγει τις ποτὲ ὅ,τι φοβῆται». Ἄλλ' ἡ πρώτη αὐτὴ Μαΐου, τὸ ἐλάχιστον αὐτὸ τοῦ χρόνου πολλοσημέριον, μᾶς ἐνθυμίζει τοῦλάχιστον πάντοτε μίαν ὥραϊαν στιγμὴν τῆς ζωῆς, μίαν ἐπίσημον ἑορτὴν τοῦ κόσμου τῶν χρωμάτων καὶ τῶν ἀρωμάτων, τοῦ κόσμου τῶν ἀνθέων, εἰς ὃν ἡ φύσις ἐξήντησεν ὅλην τὴν τελειότητα τῆς αἰσθητικῆς δυνάμεώς της, ὅλην τὴν καλλιτεχνικὴν τῆς γονιμότητα. Δὲν εἰξεύρω ποῖος ἦτον ὁ ἐγωϊστής, ὅστις εἶπε πρῶτος, ὅτι ὁ ἄνθρωπος εἶναι τὸ τελειότερον δημιούργημα τοῦ κόσμου.

Ἐγὼ, ἐὰν ἐζητεῖτο ἡ γνώμη μου, θὰ ἀπεραινόμην ἀναντιρρήτως ὑπὲρ τῶν ἀνθέων. Σκορπιζοῦν εὐτυχίαν, ἀγνότητα, κάλλος, εὐωδίαν. Στεφανόουν τὴν χαρὰν μας, ἀνακουφίζουν τὴν λύπην μας, ὅταν ἐπὶ προσφιλῶν νεκρῶν καὶ ἐπὶ προῶως ἀνοιχθέντων τάφων καλύπτουν μὲ τὴν ὥραϊαν καὶ ἄσπιλον καὶ εὐώδη παρουσίαν των τὴν μαύρην, τὴν ψυχρὰν, τὴν ἀπαισίαν τοῦ θανάτου εἰκόνα.

Λοιπὸν τὴν πρώτην αὐτὴν τοῦ Μαΐου τὴν ἀγαπῶ πάντοτε καὶ μοὶ ἀρέσει νὰ τὴν διέρχωμαι, ὅσον τὸ δυνατόν πλησιέστερα μὲ τὴν φύσιν καὶ μακρύτερα ἀπὸ τὸν κόσμον καὶ τὴν κίνησιν καὶ τὴν ζωηρότητα του.

Ἄλλ' οἱ κῆποι καὶ τὰ προάστεια τῶν Ἀθηνῶν, κατὰ τὴν ἡμέραν αὐτὴν, πλημμυροῦν ἀπὸ ἀνθρώπους, οἱ ὁποῖοι ἐπισκιάζουσι τὸ κάλλος τῆς ἐξοχῆς. καταπατοῦν ἀπόνως τὰ ἑορτάζοντα ἄνθη, θερρίζουν ἀνηλεῶς καὶ ἀπορφανόουν τούς μίσχους καὶ τὰ στελέχη των ἀπὸ τὰ ὥραιότερα στολισμάτα των.

Ἰδοὺ δικτὶ εἰς στενωτάτον κύκλον οἰκείων ἀπερραίσθη νὰ διημερεύσωμεν τὴν πρώτην τοῦ Μαΐου αὐτοῦ εἰς Πεντέλην. Ἄλλὰ τί ἀλλόκοτος, τί περιέργος αὐτὴ ἡ Πρωτομαγιά. Ἡ φύσις, φίλη μου, ἔφερον ὄχι τὸ σύνθετος φῶρεμα τῆς ἀνοιξίως, τὸ ὅποσον τόσον πολὺ ἔψαλαν οἱ ποιηταί, ἀλλὰ χειμερινὴν ἐντελῶς στολήν, ὑπὸ οὐρανὸν σχεδὸν μολύβδινον. Ἐκεῖ μάλιστα ἐπάνω εἰς τὰς τοπικῶς φαιᾶς καὶ τοπικῶς λευκὰς ράχεις τοῦ Πεντελικοῦ, ἐκεῖ εἰς τὴν μικρὰν τοῦ βουνοῦ χαράδραν, εἰς τὴν ὁποίαν ἡ Μονὴ, μὲ τὸ μικρὸν δάσος της καὶ τούς ὀλίγους καλὸ γῆρους της, εἶναι ἐρριμμένη, τὸ ψῦχος ἦτο τόσο δριμύ, ὥστε μόνον μὲ διπλὰ χειμερινὰ ἐπανωφόρια ἠδύνατό τις νὰ ἐπιχειρήσῃ ἀκίνδυνον ἐκ τοῦ μοναστηρίου ἐξοδόν.

Τὰ καυμένα τὰ ἀνθάκια τῶν ἀγρῶν! Τί μελαγχολικὴν ἑορτὴν εἶχον φέτος. Τὰ ἐρυθρὰ νομίζεις ὅτι εἶχον γείνει μελανὰ ἀπὸ τὸ ψῦχος. Τὰ ἰόχρα καὶ τὰ κυανὰ καὶ τὰ ρόδινα καὶ τὰ λευκὰ εἶχον ὅλα τὸ ὑπωγρον ἐκεῖνο χρῶμα, τὸ ὅποσον ζωγραφίζει τὸ πρόσωπον ἀναμιμῆς καὶ ἐξηντημένης παιδίσκης. Ἐλεῖπε καὶ ἀπὸ αὐτὰ ἡ θερμότης, καὶ ἡ ζωὴ, τὴν ὁποίαν ὁ ψυχρὸς, ὁ παγερὸς βορρᾶς τοῖς ἀφῆρει. Καὶ ἔκλιναν πρὸς τὰ κάτω τὰς μικρὰς κεφαλὰς των, παραπονεμένα, λυπημένα, συγκατούμενα ἀπὸ τῶν μικρῶν μίσχων των μὲ ἀληθῆ ἀγωνίαν. Τόσον ὀρητικὸς ἔπνεεν ὁ ἄνεμος καὶ τόσον ἡ καταστρεπτικὴ πνοή του τὰ ἀνέστρεφε καὶ τὰ ἔσπρωγεν ἀλύπητα πότε ἀπ' ἐδῶ καὶ πότε ἀπ' ἐκεῖ. Σὲ βεβαίω, φίλη μου, ὅτι εἰς κάθε ἀπότομον κυματισμὸν των, εἰς κάθε δηλητηριώδη ὠν μαινομένων στοιχείων συργμὸν, σκορπιζόμενον ἀνὰ τὸ ἄπειρον, ὡς σάλπισμα κινδύνου, ἤσθονόμην ἀληθῆ φοιᾶσιν καθ' ὅλον μου τὸ σῶμα. Καὶ μηχανικῶς ἔκλειον τούς ὀφθαλμούς, ἵνα μὴ ἴδω κατὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἀποσπώμενον σκληρὰ καὶ ἐσφενδονιζόμενον μακρὰν κανὸν λεπτεπίλεπτον καὶ τρυφερὸν μικρὸν κόσμημα ἀπὸ τὴν σμαραγδίνην πυξίδα τῆς μεγάλης αὐτῆς μητρὸς φύσεως.

Ἡ φίλη μου — διότι ἐννοεῖς, εἶχε λάθει μέρος εἰς τὴν ἐκδρομὴν αὐτὴν, — ἦτο βεβαίως μακρὰν ἀπὸ τοῦ νὰ στεναζῆ καὶ νὰ μυρολογῆ διὰ τὸ ἀτελειώτον αὐτὸ καὶ ἀγωνιώδες ψυχωράγημα τῶν ἀνθέων. Τὸ ὄνειροπόλημά της περιστρέφετο εἰς μίαν καλῶς καίουσιν θερμάστραν καὶ εἰς ἓν πυριφλεγές σκαμοβάρι, ἀπὸ τοῦ ὁποῖου, ὡς νεκτὰρ ζωῆς καὶ θερμότητος, θὰ ἐξεχύνετο τὸ ὑποχρυσίζον, τὸ διακινεῖς τέτον, τὸ ποτὸν τοῦτο τῶν βορείων λαῶν, τὸ ἀναπληροῦν τὴν ἀπὸ τοῦ ἡλίου των ἐλλείπουσαν θερμότητα. Τὸ ἰσχυρὸν ἡμῶν μου, τὸ ὅποσον κατὰ τὰ τελευταῖα αὐτὰ ἔτη ἔχει γίνει πολὺ ποιητικώτερον ἀφ' ὅσον τὸ ἐγνώριζες, ἐφαίνετο μετέχον τῆς μελαγχολίας τῆς φύσεως. τοῦ πόνου τῶν ἀγρῶν, τοῦ στεναγμοῦ τῆς τόσα μυστήρια ἀγνώστου γλώσσης ἀντιλαλοῦσης ἡχοῦς. Καὶ μόνον αἱ ἀντιπροσωπεύουσαι τὴν ζωὴν τῆς Ἡθῆς θεότητα, ἔμεναν ἀδιάφοροι εἰς ὅλα καὶ δι' ὅλα, τρέχουσαι ἀμέριμοι, ἀγωνιζόμενοι εἰς τὸν δρόμον καὶ εἰς τὸ ἄμα, γελῶσαι, θορυβοῦσαι, ἄδουσαι.

Τὸ γεῦμα κατὰ τὴν καθιερωθεῖσαν συνήθειαν τῆς πρώτης Μαΐου παρετέθη εἰς τὸ ὑπαιθρον μὲ ὅλον τὸ ψῦχος καὶ μὲ ὅλον τὸν ἄνεμον. Ἀνεκαλύψαμεν, φίλη μου, μετὰ πολλὰς τοπογραφικὰς μελέτας καὶ συνδιασκέψεις ἐν μικρὸν τοπίον, περιεστοιχισμένον ἀπὸ ὥραϊα δένδρα καὶ θάμνους, καὶ ἐκεῖ, ἐπὶ τῆς καταπραΐνης χλόης, ἠπλώθη τὸ λευκὸν τραπεζομάνδου-

λον, τοῦ ὁποῖου ἡ χιονώδης αἴγλη διέγραφεν εἰς ὥραϊας γραμμάς τὸ ὀλοπράσινον γύρω μας πλαίσιον.

Μάγειρος—δημοσιογράφος

Βλέπεις ὅτι δὲν προτίθεμαι νὰ σοὶ ὀμιλήσω διόλου περὶ φιλολόγων καὶ συγγραφέων γυναικῶν, διότι φοβοῦμαι μήπως ταραξῶ νὰ νεῦρα κανενὸς μεγάλου ἢ καὶ μικροῦ κριτικοῦ! Τοῦναντίον θὰ σοὶ παρουσιάσω τὴν φίλην σου, ἡ ὁποία ἀπὸ δεκαετίας τῶρα τακτικῶς καὶ ἀνελλιπέστατα μελανώνει χαρτί, ὑπὸ τὴν ἄλλην μορφήν, διὰ τὴν ὁποίαν ἀληθῶς σεμνύεται: τὴν μορφήν τῆς μαγείρου. Σὲ παρακαλῶ νὰ μὴ συνοφροῦσαι καὶ νὰ μὴ σοὶ φανῆ καθόλου ὅτι τὸ γράμμα μου αὐτὸ ἀποπνέει ἄλλην ὀσμὴν ἢ τὴν τοῦ εὐνοουμένου μου ἀρώματος, τῆς ἱριδος.

Εἶμαι, φίλη μου, ἡ μάγειρος τῶν ἐκτάκτων περιστάσεων. Τῶν ἐκδρομῶν, τῶν ἐπισήμων γευμάτων, τῶν μεταμεσονυκτιῶν δεῖπνων. Ἐκεῖ ἀπαιτεῖται τέχνη μαγειρικὴ, εἰς τὴν ὁποίαν καὶ τὰ καλλίτερα μᾶς cordon bleu μένουσι πάντοτε ὁπίτω. Ἐκεῖ ἡ οἰκοδέσποινα ὀφείλει νὰ βάλῃ χέρι κατὰ τὸ κοινὸς λεγόμενον.

Τῶρα δὲν εἰξεύρω ἂν ὅλα. Ἔσας ἤκουσας ἐσχάτως νὰ φωνάζουν πρὸς ὅλον τὸν κόσμον, ὅτι εἶναι ὑπὲρ τοῦ οἰκοκυριοῦ καὶ ὅτι θέλουν τὴν γυναικὰ οἰκοκυρὰν, δὲν εἰξεύρω ἂν ποτέ των, ἂν ὄχι εἰς τὰς ἐκτάκτους ἀλλὰ καὶ εἰς τὰς μὴ ἐκτάκτους περιστάσεις ἔβρασαν ἔστω καὶ ἐν αὐτόν.

Ἐκεῖνο τὸ ὅποσον εἰξεύρω εἶναι, ὅτι μίαν νοήμων καὶ πρακτικὴ οἰκοδέσποινα δύναται νὰ μάθῃ νὰ μαγειρεύῃ ἐντὸς ἑνὸς μηνὸς τὸ βραδύτερον, καὶ ὅτι, ἡ ἀληθῶς ἐνοουσα νὰ κανονίξῃ καὶ διαθέτῃ καλῶς τὸν καιρὸν της, εὐρίσκει καιρὸν νὰ ἐπισκέπτεται ἐναλλάξ καὶ τὸ γραφεῖον, καὶ τὸ μαγειρεῖον καὶ τὸ καλλιτεχνικὸν ἐργαστήριον καὶ τὴν αἴθουσαν.

Τὸ ἐξοχικὸν μᾶς γεῦμα λοιπὸν ἦτο ὅλον ἔργον τῶν χειρῶν μου καὶ ὑπῆρχαν οἱ ἀποφανθέντες ὅτι ἠδύνατο νὰ κάμῃ τιμὴν καὶ εἰς τὴν ἐπιστημονικώτεραν μάγειρον. Σὲ βεβαίω δὲ ὅτι κριτικὴ τοαύτη, ἀπὸ στόματος ἀνδρῶν μὴ μαγείρων ἐκφερομένη, μοὶ ἐφάνη πολὺ εἰλικρινεστέρη ἀπὸ ὅλας τὰς κριτικὰς τῶν γραφόντων, τὰς ὁποίας ἀνέγνωσας βέβαια αὐτὰς τὰς ἡμέρας εἰς τὰ κομμάτια τῶν ἐφημερίδων, τὰ ὁποῖα σοὶ ἔστειλα.

Τὸ γεῦμά μας συνώδευσε μαῦρος χωρικὸς ἄρτος, δηλαδὴ ζυμωμένος μὲ χεῖρας γυναικείας καὶ κατεσκευασμένος ἀπὸ γνήσιον καὶ ἄδολον σῖτον. Δὲν εἰξεύρεις, φίλη μου, πόσην γευστικότητα, πόσην ζωτικότητα, πόσην γλύκαν ἔχει τὸ ψωμί αὐτό. Σὲ βεβαίω ὅτι ἐν δὲν ὑπῆρχον τόσα ἄλλα πράγματα, τὰ ὁποῖα ἡμεῖς αἱ γυναικες τῶν πόλεων ἔχομεν νὰ ζηλεύωμεν ἀπὸ τὰς χωρικὰς, τὸ ψωμί των θὰ ἤρκει ἵνα κινήσῃ τὸν φθόνον μας. Ἡ ἐξωτερικὴ βέβαια ὄψις του δὲν παρουσιάζει τὸ ὀχροροδίνον ἐκεῖνο χρῶμα, τὸ ὅποσον ὡς ψυμιθίωμα ἔχουν τὰ ζυθοζυμωμένα ψωμάκια τῶν γερμανικῶν φούρων. Ἄλλ' οὔτε ροκανίζεται, ὡς τραχανὸν παξιμάδι, ὁ γῆρός του καὶ ἡ ψίχα του δὲν ἔχει τὰς μεγάλας ἐκείνας λευκὰς τρύπας, αἱ ὁποῖαι προδίδουν τὴν πικτελῆ ἔλλειψιν γνησίου σιταλεύρου. Δὲν εἶναι τέλος πάντων, μίαν φουσκὰ ροδοκόκκινη, γεμάτη ἀέρα, ὡς εἶναι ὅλα τὰ ψευδῆ, τὰ νόθα πράγματα μὲ τὰ ὁποῖα οἱ ἐκμεταλλεῖται τοῦ πολιτισμοῦ κολακεύουν τὰς χαϊδευμένας αἰσθήσεις μας, ἐπὶ βλάβῃ πάντοτε τῶν στομάχων καὶ τῶν θυλακίων μας.

Εἶναι ἄσχημον, ἄκομψον, ἐξωτερικῶς μαῦρον καὶ βαρὺ καὶ ὀγκῶδες τὸ χωρικὸν ψωμί, ἀλλ' ἐνέχει ὅλην τὴν θρεπτικὴν τοῦ σίτου οὐσίαν, ὅλην τὴν γλυκύτητα καὶ τὴν ἀγνότητα τοῦ λευκοῦ ἐκεῖνου χυμοῦ, τὸν ὅποσον δυνάμεθα νὰ ὀνομάσωμεν γάλα τοῦ σίτου. Ὁμοιάζει ὀλίγον τὸ ψωμί αὐτὸ μὲ τούς χωρικοὺς μας. Ἐξωτερικῶς ἄξεστοι, ἀκαλλώπιστοι, ἀπεριποίητοι, ἀλλ' ἐσωτερικῶς ὅλοι καρδιὰ καὶ καλωσύνη, ὅλοι εἰλικρινεῖα καὶ ἀγάπη.

Ἡ Αὐτοκράτειρα εἰς τὴν βιβλιοθήκην.

Βλέπεις ὁ περὶ ἀταξίας πρόλογός μου εἶναι πολὺ καλὰ δικαιολογημένος. Ἀπὸ τὴν Πεντέλην καὶ τὸν ἀγροτικὸν βίον ἔως τὴν βιβλιοθήκην τῶν Κυριῶν καὶ τὴν Αὐτοκράτειραν Φρειδερίκου, τὸ ἄλμα εἶναι πολὺ μέγα. Ἄλλὰ μὴ λησμονῆς ὅτι τὰ ἄλματα εἶναι εἰς τὴν ἡμερησίαν διάταξιν. Ἐπειτα δὲν βλέπω κατὰ τί δύναται νὰ βλάψῃ ἡ νοερά αὐτὴ ἀπὸ τὰ βουνα εἰς τὰς πόλεις περιπλάνησίς μας. Ὑστερον μάλιστα, ἀπὸ τὸ ψῦχος ἐκεῖνο τῆς Πεντέλης, νὰ ἐπισκέπτεσαι μίαν μικρὰν αἴθουσαν, μὲ Ἀγγλικὴν εὐμάρειαν διεσκευασμένην, ἀπὸ τὸ βάθος τῆς ὁποίας ἀκούεται πάντοτε ὁ ποιητικὸς ψιθυρισμὸς τοῦ κοχλάζοντος ὕδατος καὶ τῶν τειροφύρων κυπέλλων καὶ κοχλιαρίων αἱ μουσικαὶ συγκρούσεις, ἀποτελεῖ ἀντίθεσιν εὐχάριστον καὶ πολὺ, πολὺ ἐπαγωγόν.

Λοιπὸν, φίλη μου, ἡ Αὐτοκράτειρα Φρειδερίκου, ἡ μεγάλη αὐτὴ σύζυγος ἑνὸς μεγάλου ἐστεμμένου ἥρωος καὶ μάρτυρος, εὐρίσκειται εἰς τὴν πόλιν μας ἀπὸ μηνὸς ἤδη. Βλέπεις ὅτι ὅσον ὑψηλὰ καὶ ἂν κάθηται μίαν γυνή, ὅσον φωτεινὴ καὶ ἂν εἶναι ἡ αἴγλη, ἢν ἐκπέμπει τὸ διάδημα τὸ ὅποσον φέρει ἐπὶ τῆς κεφαλῆς, εἶναι πρὸ παντὸς ὑποταγμένη εἰς τούς νόμους τῆς φύσεως. Καὶ οἱ νόμοι εἶναι οἱ αὐτοὶ δι' ὅλας, ἐξ ἴσου ἐπιτακτικοί, ὅταν μάλιστα ἀπορρέουν ἀπὸ τὸ μητρικὸν φίλτρον.

Ἡ αὐτοκράτειρα λοιπὸν μᾶς ἤλθεν ἀποκλειστικῶς διὰ νὰ ἔχῃ τὴν χαρὰν νὰ δεχθῇ πρώτη εἰς τὰς ἀγκάλας της τὴν μικρὰν κόρην τῆς θυγατρὸς της καὶ διὰ νὰ συμμερισθῇ τούς ὀδυνηροὺς πόνους τῆς μητρότητος τῆς πριγκιπίσσης Σοφίας. Μάλιστα νὰ τούς συμμερισθῇ. Διότι αἱ μητέρες πονοῦν πάντοτε μαζὶ μὲ τὰ παιδιὰ των καὶ αἱ ὀδύνηι τούτων εἶναι πολὺ μετριώτεροι, ὅταν τὸ καταπονημένον σῶμά των στηρίζεται εἰς τὴν μητρικὴν ἀγκάλην.

Δὲν εὐρίσκω, φίλη μου, σοφώτεραν ιδέαν καὶ ὠραιότεραν φράσιν ἐκείνης, ἢν ἐξεστόμισε γυναικεῖον στόμα καὶ ἔγραψεν ὁ κάλαμος, τῆς μεγάλης ἐκείνης ἐπιστολογράφου Σεβινιέ, ἀπευθυνομένης πρὸς τὴν πάσχουσαν κόρην της: *porō eīs to sththōs sou.*

Λοιπὸν ἀφοῦ ἡ ἡγεμονίς μας δὲν πονεῖ πλέον καὶ ἡ μικρὰ νεογέννητος πριγκίπισσα κοιμάται παχουλή καὶ μὲ ἐσφιγμένους τούς ροδινούς γρόνθους της μέσα εἰς τὰ ἀφρώδη τρίχαπτα, ὡς δύο μικρὰ ἡμιανοιγμένα ρόδα ἐντὸς διατρήτου χαρτοθήκης, ἡ ἐστεμμένη μᾶμμη εὐρίσκει καιρὸν νὰ περιφέρεται ἀμέριμος εἰς τὴν πόλιν καὶ νὰ ἐπισκέπτεται ὅ,τι καλόν, ὅ,τι εὐμορφον, ὅ,τι προοδευτικὸν ἔχομεν νὰ ἐπιδειξώμεν.

Φυσικὸν ἦτο νὰ ἐπισκεφθῇ καὶ τὴν βιβλιοθήκην τῶν Κυριῶν, ἀφοῦ μάλιστα ἡ ἐτέρα τῶν διευθυντριῶν της εἶναι Ἀγγλὶς καὶ ἀφοῦ τόσον θαυσιλῶς καὶ πλουσίως ἀντιπροσωπεύ-

ται ἐν αὐτῇ ἡ Ἀγγλικὴ φιλολογία. Ἄλλ' ἡ ἐπίσκεψίς τῆς ἐ-
γινεν ἐντελῶς ἀνεπιστήμως, ἀπλούστατα, ἀφελέστατα ὡς τῆς
πρώτης τυχοῦσης ἀστῆς. Ἐπληροφόρηται μετὰ πολλοῦ ἐνδι-
φέροντος περὶ παντός ὅ,τι ἀνάγεται εἰς τὴν βιβλιοθήκην ταύ-
την καὶ ἐξέφρασεν ἀληθῆ θυμασμὸν διὰ τὴν πλουσίαν τῶν
ἐκλεκτῶν συγγραμμάτων ἐκλογὴν καὶ τὴν τόσῳ ταχεῖαν
πρόδον τῶν ἐργασιῶν τῆς βιβλιοθήκης. Ἡ τιμὴ βεβαίως τῆς
ἐπιτυχῆς ταύτης λειτουργίας ὀφείλεται εἰς τὰς διευθυντρίας,
ἀλλὰ καὶ εἰς τὸ Ἀθηναϊκὸν κοινόν, τὸ ὅποσον πάντοτε ἐνι-
σχύει καὶ ὑποστηρίζει πᾶν καλόν.

Ἄλλ' ἡ αὐτοκράτειρα δὲν ἤρκεσθη μόνον εἰς ἐπαίνους καὶ
συγχαρητήρια, πράγματα ὀλίγον ἀφηρημένα ἀν καὶ βαρι-
νοντα μεγάλως ἐπὶ τῆς ἐκτιμήσεως τοῦ κοινοῦ. Θὰ σὰς στεί-
λω καὶ ἐγὼ βιβλία, ἐὰν μοι δίδητε τὴν ἄδειαν, εἶπεν, ἐν-
νοοῦσα νὰ καταστήσῃ μᾶλλον ἀπτήν, μᾶλλον συγκεκριμένην
τὴν πρὸς τὴν βιβλιοθήκην συμπάθειάν τῆς.

Καὶ οὕτω εἰς τὸ μέλλον ἡ βιβλιοθήκη τῶν Κυριῶν θὰ πε-
ριβάλλεται μὲ τὴν προστασίαν καὶ ὑποστήριξιν τῆς μᾶλλον
σοφῆς καὶ ἀνεπτυγμένης τῶν ἐστεμμένων τῆς Εὐρώπης γυ-
ναικείων κεφαλῶν. Καὶ ἡμεῖς θὰ ἔχωμεν τὴν τιμὴν νὰ ἀνα-
γινώσκωμεν βιβλία, τὰ ὅποια αἱ χεῖρες τῆς Αὐτῆς Μεγα-
λειότητος ἐφυλλομέτρησαν καὶ ἐπὶ τῶν ὁμοίων ἡ μεγάλη διά-
νοιά τῆς ἐφιλοσόφησεν.

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΑΙ ΜΕΛΕΤΑΙ

Γ'.

Δὲν πρόκειται βεβαίως ἐνταῦθα περὶ ἱστορικῆς ἐπιθεωρή-
σεως τῆς δικτηρήσεως τῶν ἀρχαίων παιδαγωγικῶν ἀρχῶν, ἐ-
πιθυμοῦσα ὅμως νὰ κηρύξῃ διὰ ποίους λόγους οἱ νεώτεροι
παιδαγωγοὶ ἠναγκάσθησαν ν' ἀναζητήσωσι καὶ ν' ἀνεύρωσιν
αὐτὰς ἐκ νέου, ἀποῦ προῦπῆρχον γνωστὰ, συνοπτικώτατα ἀ-
ναφέρω, ὅτι ἐπὶ μακρὰν σειρὰν αἰώνων αἱ ἀλήθειαι αὗται οὐ
μόνον δὲν ἐφηρμόζοντο ἀλλὰ καὶ ὅπως ἐλησημονήθησαν. Διε-
φυλάχθησαν ὅμως εὐτυχῶς, τεθαμμέναι μετὰ τῶν περιεχόν-
των αὐτὰς χειρογράφων, ἐντὸς τῶν κελλίων τῶν Μονῶν, ὡς
καὶ τοσοῦτοι ἄλλοι θησαυροὶ τῆς δόξης τῶν προγόνων ἡμῶν.

Ὅπως δὲ μετὰ τὴν δύσιν τοῦ ἡλίου ἐπέρχεται ὁ ζόφος τῆς
νυκτός, οὕτω, μετὰ τὴν ἐξαφάνισιν τῶν ζωογόνων ἐκείνων ἀ-
ληθειῶν, ἐπῆλθε τὸ βαθὺ ἐκεῖνο σκότος τῶν μέσων αἰώνων
καὶ ἡ κατὰ πάντα ὀπισθοδρόμησις, ἣν παρεκολούθησεν ἡ δικ-
τηρὰ καὶ ἡ βαρβαρότης, δηλ. ἡ στρέβλωσις καὶ παραβλασις
ὅλων τῶν νόμων τῆς φύσεως.

Ἐν τούτοις ἐξ αὐτῶν τῶν ταπεινῶν κελλίων τῶν Μονῶν
ἤρχισεν πάλιν νὰ ὑποφώσῃ τὸ λυκόφως τῆς μαθήσεως καὶ ν'
ἀποκαλύπτωνται βαθμηδὸν οἱ αἰώνιοι νόμοι καὶ αἱ ἐν αὐτοῖς
θεταὶ ἀλήθειαι εἰς τὰ κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην ἀναδιφῶντα
τὰ χειρογράφα ἐκλεκτὰ πνεύματα.

Ἦρχισαν τότε νὰ σπουδάζωσι τὴν φύσιν, ἀλλὰ παρεδό-
ξως πῶς, ἐν μόνοις τοῖς χειρογράφοις, ἀνευ τῆς ἐλαχίστης ἐ-
φαρμογῆς εἰς τὰ κατ' ἐκάστην περὶ αὐτοῦς ζωηρότατα ἐμφα-
νιζόμενα φυσικὰ φαινόμενα.

Συνέπεια τῆς τοιαύτης μελέτης ἦτο, ὅτι τὴν ἐποχὴν τοῦ
σκότους καὶ τῆς ἀμαθείας διεδέχθη ἡ τῆς ὑπερτιμήσεως τῶν

γραμμάτων, ἐξ ἧς ἐπῆλθε διὰ τὸ πολὺ πλῆθος ἡ ἐποχὴ τῆς
ἡμιμαθείας καὶ τῆς σχολαστικότητος.

Ἡ μονομερὴς αὕτη ἐν τῇ ἐκπαιδεύσει τάσις διήρκεσε μέ-
χρι τοῦ Γάλλου φιλοσόφου καὶ παιδαγωγοῦ Ρουσσώ (παρ'
ἡμῶν δ' ἐπικρατεῖ ἔτι καὶ νῦν). Ὅθεν καὶ ἐν τοῖς σχολείοις
τῆς ἐποχῆς ἐκείνης τὰ παιδιὰ πάσης ἡλικίας ἐκάθηντο ἐπὶ
πολλὰς ὥρας, ἀνευ διαλειμμάτων, ἐπὶ χαμηλῶν θρανίων,
ἀνευ τραπέζων, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον γράφοντα ἐπὶ τῶν ἀ-
θρακίων των, ἄτινα, ἐσκυμμένα, ἐστήριζον ἐπὶ τῶν γονάτων
των. τὰ δὲ κοράσια, ἐν τῇ αὐτῇ ἐπιβλαβεστάτῃ στάσει τοῦ
σώματος ἐπὶ πολλὰς συνεχῶς ὥρας ἐπλεκον ἢ ἔραπτον.
Καλὸς δὲ μαθητὴς ἐθεωρεῖτο ὁ ἀγογγύστως τὸ μαρτύριον
τοῦτο ὑφιστάμενος καὶ πληρέστερον τὴν νέκρωσιν πασῶν τῶν
φυσικῶν αὐτοῦ τάσεων συμπληρώσας. Ἄκρα λοιπὸν ἐπιτυχία
ἐκπαιδεύσεως ἐθεωρεῖτο ἡ ἐν νεκραῖς κεφαλαῖς πρώιμος ἀπο-
ταμίευσις ὅσον τὸ δυνατόν πλειοτέρων γραμμάτων. Ἀκριβῶς
ὅπως παρ' ἡμῶν ἔτι καὶ νῦν θεωρεῖται κατόρθωμα, ὅταν νεαρὰ
παιδιὰ προεβιάζωνται προῦτως εἰς μεγάλας τάξεις καὶ φθά-
σωσιν οὕτω ταχέως εἰς τὸ τέλος τῆς σχολαστικῆς παιδεί-
σεώς των.

Πῶς δὲν εἶναι δυνατόν μὴ ὄριμος νοῦς νὰ ὠφελητῆ ἐκ τῆς
ὅπως τυπικῆς, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἐκμαθήσεως ἀκαταλήπτων
γνώσεων; Καὶ πῶς ἡ τοιαύτη μάθησις δύναται νὰ συντε-
λέσῃ εἰς τὴν ἀληθῆ μόρφωσιν τοῦ χαρακτῆρος; Πῶς δ' εὐ-
ρίσκεται τὸ σῶμα τοῦ οὗτω παρὰ φύσιν διαιωμένου ὄντος,
πληροφρούμεθα ἐκ τῆς στατιστικῆς τῆς θνησιμότητος τῶν
νεαρῶν τούτων ὑπάρξεων καὶ ἐκ τῆς πληθῆος τῶν καχεκτι-
κῶν κράσεων, ὧν τὰς θλιβεράς συνεπείας καὶ ἡμεῖς φέρομεν
καὶ ἐπὶ πολλὰς γενεάς, δυστυχῶς, θέλουσι φέροι τὰ τέκνα
τῶν τέκνων ἡμῶν.

Τούτου ἕνεκα, ἐν δικαίᾳ ἀγανακτῆσει διὰ τὴν εἰς τὴν ἀν-
θρωπότητα ἐπιγινομένην αὐτὴν βλάβην, ὁ Ρουσσώ φθάνει
εἰς τὴν ἀντίθετον ὑπερβολήν, ζητῶν νὰ θεραπεύσῃ τὰ δεινὰ
ἐκεῖνα διὰ τῆς ἐν τῇ ἐξοχῇ δικαιοσύνης τοῦ Αἰμιλίου του, διὰ
τῶν πολλῶν ἐν ὑπείκῳ παιγνίων καὶ ἀσχέσεών του καὶ τῆς
μελέτης τῆς φύσεως ἐν αὐτῇ τῇ ἰδίᾳ φύσει. Διὰ τὸν αὐτὸν
δὲ λόγον, τὴν πραγματικὴν ἀνάγνωσιν τῶν διδάσκει κατὰ τὸ
15ον μόνον ἔτος τῆς ἡλικίας του.

Ἄλλ' ὅσον ἀπρακτοὶ καὶ ἀνθεωρῶνται αἱ παιδαγωγικαὶ
ἀρχαὶ τοῦ Ρουσσώ, βέβαιον εἶναι, ὅτι, μετὰ τῶν μεγάλων
πνευμάτων τῆς ἐποχῆς του, σπουδαίως συνετέλεσεν εἰς τὴν
μεγάλην ἐκείνην Γαλλικὴν ἐπανάστασιν, δι' ἧς τὸ ἀνθρώπι-
νον γένος ἀνέκτησε τὰ πολιτικὰ αὐτοῦ δικαιώματα καὶ μετ'
αὐτῶν τὰ τῆς φυσικῆς καὶ ἐλευθέρως ἀγωγῆς.

Καὶ ὁ Ρουσσώ λοιπὸν δυσαρέστως ἐβλεπε τὰ λύκεια τῆς
ἐποχῆς του, ἐν οἷς ἐζητεῖτο πάντοτε ἐν τῷ παιδί ὁ ἀνθρω-
πος, χωρὶς νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν τὸ τί εἶναι ὁ παῖς πρὶν ἢ κα-
τασταθῆ ἀνθρώπος.

Τὸ μέγιστον ὅμως λάθος τοῦ Ρουσσώ, ὅπερ εὐτυχῶς ἐπη-
νώρωσεν ὁ Φρόεβελ, εἶναι, ὅτι, ἐνῶ κατακρίνει τοὺς συγχρό-
νους του διὰ τὴν παντελῆ παρεμέλησιν τῆς νηπιακῆς ἡλι-
κίας, ἣν ὀρθῶς λέγει, ὅτι πάντελως ἡγνούν, οὐδὲν καὶ οὐ-
δαμῶν ὡς πρὸς τοῦτο ἀποτείνεται εἰς τὰς μητέρας!

Καὶ ὅμως αἱ μητέρες ἀσχέτως ὅλων τῶν φιλοσοφημάτων,
ὅλων τῶν ἐποχῶν, διὰ τῆς στοργῆς αὐτῶν μαντεύουσιν ὀρθό-

τατα πάντα τὰ ἐλαττήρια τῆς φύσεως τοῦ παιδός. Ἐν πλη-
ρεστάτῃ δ' ἀγνοίᾳ τῶν Πλατωνικῶν ἀρχῶν τοῦ Φροεβελιανοῦ
συστήματος, δρῶσιν, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, συμφωνώτατα πρὸς
τὴν φυσικὴν ἀνάπτυξιν τῶν τέκνων των, ἀσκοῦσαι αὐτὰ βαθ-
μηδόν, ὅσον ἀρμόζει εἰς τὰς κατ' ὀλίγον μόνον ἐξεγειρομένους
δυνάμεις αὐτῶν.

Αἰκατερίνη Λασκαρίδου

ΜΙΑ ΗΜΕΡΑ ΤΗΣ ΜΕΓΑΛΗΣ ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗΣ

Β'.

Περὶ τὴν μεσημβρίαν ἡ Αὐτοκράτειρα μεταβαίνει εἰς τὸ
ιδιαιτέρον καλλυνητήριον, ἐνθα συμπληροῖ τὸν στολισμὸν τῆς,
ἀφίνουσα τὴν κόμην αὐτῆς εἰς χεῖρας τοῦ γηραιοῦ κομμωτοῦ
Kozlof. Ἡ ἀμφίεσις αὐτῆς, ἐκτὸς τῶν ἐπισήμων ἡμερῶν,
εἶναι ἀπλουστάτη. Ἐσθῆς ἀνοικτὴ καὶ κυμαινομένη, ἐπιλεγο-
μένη «μολδαυικὴ» μετὰ διπλῶν περιβραχιονίων, τῶν μὲν
ἐσωτερικῶν ἐκ λεπτοῦ πτυχωτοῦ (plissé) ὑφάσματος, διη-
κόντων μέχρι τοῦ καρπού, τῶν δὲ ἐξωτερικῶν ἐκ τοῦ αὐτοῦ
μετὰ τῆς ἐσθῆτος ὑφάσματος, μακροτάτων, ἀνεγειρομένων
ὄπισθεν πρὸς τὴν ὀσφύν, ἀποτελεῖ τὸ σύνολον τῆς ἀμφιέ-
σεώς τῆς.

Ἡ ἐσθῆς αὕτη, ἐξ ἰώδους μεταξωτοῦ συνήθως, ἐκκατά-
σεται ἐνίοτε διὰ φαιῶ χρώματος. Κοσμήματα ἡ Αὐτοκρά-
τειρα δὲν φέρει, οὐδὲν δ' ἐμβλημα, δεικνύον τὴν ὑψηλὴν αὐ-
τῆς περιωπὴν, κοσμεῖ αὐτήν. Φέρει σκινδάλια συνήθη, μετὰ
χαμηλοῦ πτερνίου. Ἰδιάζουσιν καλαισθησίαν ἀποδίδει ἡ Αἰ-
κατερίνα εἰς τὴν κόμμωσιν αὐτῆς μόνον, φέρουσα τὴν κόμην
ἐντελῶς κλίνουσαν πρὸς τὰ ὄπισθεν, καὶ ἐξ ὀλοκλήρου ἀπο-
καλύπτουσαν τὸ μέτωπον, οὕτως ἀρέσκειται, ἴσως νὰ ἐπι-
δεικνύῃ τὴν εὐρύτητα.

Ἡ κόμη τῆς εἶναι πυκνὴ καὶ μακρὰ, ὅταν δὲ κάθηται
πρὸ τῆς τραπέζης τοῦ κομμωτηρίου αὐτῆς, φθάνει αὕτη μέχρι
τοῦ ἐδάφους. Τὰς ἐπισήμους ἡμέρας, διάδημα πλακιστὸ τὸ
σοφὸν οἰκοδόμημα, τὸ ἀνεγειρομένον ὑπὸ τῶν ἐπιδεξίων χει-
ρῶν τοῦ Κοζλόφ, καὶ τὸ χρώμα τῆς ἐσθῆτος ἀντικαθίστα-
ται διὰ πορφυροῦ ἐπιγνόου. Οὕτω μεταβεβλημένη ἐνδουμασία.
καὶ παρεκολούθησα πάντοτε σχεδὸν τὸ αὐτὸ ἄνετον σχῆμα,
ἀλλάσσει καὶ ὄνομα ἐπιλεγομένη «ἐνδουμασία Ρωσικὴ», ἣτις
ἀποβαίνει ἀναπόφευκτος ἐν τῇ Αὐλῇ καὶ θεωρεῖται ὑπὸ τῶν
νεαρῶν αὐτῆς κυριῶν βαρυτάτη θυσία, ἐφόσον ἐπιβάλλεται
αὐταῖς ν' ἀποφεύγωσι τοὺς χαριέντως παρισινούς συρμούς.

Ἡ στιγμὴ αὕτη τοῦ πρὸ τοῦγεύματος στολισμοῦ καλεῖται
«ἡμικρὰ ἐξέγευσις», λίαν δὲ στενὸς ὁ κύκλος τῶν προνομιούχων
θεατῶν τῆς συμπληρώσεως ταύτης τοῦ στολισμοῦ ἐν τῷ ἐπι-
σήμῳ καλλυνητήριῳ. Καὶ ἐν τούτοις ὁ θάλαμος εἶναι πλήρης.
Μεταξὺ τῶν παρισταμένων καταλέγονται τὰ τέκνα τῆς Αὐ-
τοκράτειρας, ἄτινα ὀδηγοῦνται ἐκεῖ κατ' ἐκάστην τὴν αὐτὴν
ἡμέραν, οἱ εὐνοούμενοι καὶ οἱ οἰκῆοι τῆς Αἰκατερίνης, μεταξὺ
τῶν ὁμοίων ὁ Λέων Ναρκίν, ὁ τρελλὸς τῆς Αὐλῆς, λίαν
φρόνιμος ἄλλως τε, ὀνομαζόμενος Ματρενά Δανιλιέβνα, ὅστις
εἶναι ἐπιφορτισμένος νὰ μεταδίδῃ εἰς τὴν Αὐτοκράτειραν καὶ
ὄσας νέας εἰδήσεις συλλέξῃ. Φαιδρύνει τὴν Αὐτοκράτειραν
διὰ τῶν ἀστεϊσμῶν του, καὶ συγχρόνως πληροφορεῖ αὐτὴν

περὶ τῶν συμβαινόντων καθ' ὅλην τὴν πόλιν καὶ τὴν Αὐλὴν,
καὶ ἐν ταῖς οἰκογενεαῖς ἔτι.

Ἄλλ' ἰδοὺ ἡ Αἰκατερίνα, τοποθετομένη πρὸ τῆς τραπέ-
ζης τῆς ἐξ ἀπέφθου χρυσοῦ πολυτελοῦς. Περὶ αὐτὴν συνω-
θεοῦνται τέσσαρες θλακμηπόλοι, τέσσαρες παρήλικοι κόραι
Ρωσίδες, ἃς δικτηρεῖ ἐν τῇ ἰδιαιτέρᾳ αὐτῆς ὑπηρεσίᾳ ἀπὸ
τῆς ἀναρρήσεως αὐτῆς εἰς τὸν θρόνον, καὶ αἵτινες μετ' αὐ-
τῆς παρέκαμψαν τὴν ἡλικίαν τῶν ἐρώτων. Μία ἐξ αὐτῶν ἡ
Μαρία Στιεπανόβνα Ἀλεξιάβνα, ψυμμιθιοῦται σκανδαλω-
δῶς. Δίδουσα τὸ παράδειγμα εἰς τοὺς ὑπηκόους αὐτῆς, ὅπερ
ἀτυχῶς οὗτοι δὲν παρεκολούθησαν μέχρι σήμερον, ἡ Αἰκα-
τερίνη ἀποκλειστικῶς ἔχει εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς Ρώσσης
καὶ Ρωσίδας.

Ἡ Μαρία παρυσιάζει τῇ Αὐτοκράτειρᾳ τεμάχιον πάγου,
δι' οὗ δημοσίᾳ προστρίβει τὰς παρειάς, ἵνα δεῖξῃ εἰς τὸ
κοινὸν ὅτι οὐδὲν τῶν τεχνητῶν τῆς καλλονῆς μέσων μετα-
χειρίζεται, ἐξ ὧν ἡ θλακμηπόλος αὐτῆς ποιεῖται χρῆσιν.
Ἡ γηραιὰ Παλακούσκη θέτει ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τῆς κεκρύ-
φλον ἐκ κρεπίου, θυμασίως προσηρμοσμένον τῇ φορᾷ ταύτῃ,
αἱ δύο ἀδελφὲς Ζβιερέφ δίδουσιν αὐτῇ καρτίδας τινάς, καὶ
οὕτω περικοῦται τελείως ὁ καλλωπισμὸς τῆς Ἀνάσσης. Ἡ
τελετὴ αὕτη δικρεῖ δέκα περίπου λεπτά, καθ' ἃ ἡ Αὐτο-
κράτειρα ἀπευθύνει τὸν λόγον καὶ εἰς τινὰς τῶν παριστα-
μένων.

Ἦδη μεταβαίνει εἰς τὸ ἐστικτόριον. Μέχρι τῆς ἐποχῆς τοῦ
πρὸς τὴν Σουηδικὴν πολέμου, τὸ γεῦμα ἐλάμβανε χώραν περὶ
τὴν πρώτην μετὰ μεσημβρίαν ἀλλ' ἤδη αἱ πολυπληθεῖς μέρι-
μναι, αἱ ἐπιβαρύνουσαι τὴν Αἰκατερίνην, ἐβράδυναν τὴν ὥραν
τοῦ γεύματος, ὀρισθείσης ἕκτοτε τῆς δευτέρας. Τὰς καθημε-
ρινάς, μετὰ τῆς Αἰκατερίνης συντρώγουσι δώδεκα περίπου
δαιτυμόνες. Τὸ γεῦμα διακρεῖ μίαν ὥραν. Κατ' αὐτὴ ἡ Αἰκα-
τερίνη εἶναι ἀπέριττος, ὀμιλοῦσα ἐλευθέρως καὶ ἀφελῶς τρώ-
γουσα ἐκ παντός ὅ,τι προτιμᾷ. Εὐνοούμενον αὐτῆς φαγητὸν
εἶναι βόειον βραστόν κρέας μετ' ἀλατισμένων σικυῶν (ἀγγου-
ρίων) καὶ ποτόν, ὕδωρ ἐν ᾧ ῥίπτει σιρόπιον ἐκ φραγκοσταφύ-
λων. Εἶτα, τῇ συστάσει τῶν ἱκτρῶν αὐτῆς, λαμβάνει ποτή-
ριον οἴνου τῆς Μαδέρας ἢ τοῦ Ρήνου. Ὅπωρικά τινὰ, κατὰ
προτίμησιν μῆλα καὶ κεράσια, ἀποτελοῦσι τὰ ἐπιδόρπια.

Μεταξὺ τῶν μαγειρῶν αὐτῆς, εἰς μαγειρεύει ἀθλιέστατα,
ἔτη δὲ ὀλοκλήρα παρήλθον, πρὶν ἢ παρεκτρηθῆ τὴν ἀδεξιότητά
του. Ὅταν ἐπέστησεν τὴν προσοχὴν τῆς ἐπ' αὐτοῦ, ἤρνήθη νὰ
ἀποδιώξῃ τὸν ἀδέξιον μάγειρον, διότι ἀπὸ ἐτῶν πολλῶν εὐ-
ρίσκετο ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ αὐτῆς. Πληροφορεῖται δὲ μόνον πότε
ἄρχεται ἡ ὑπηρεσία αὐτοῦ καὶ, καθημένη εἰς τὴν τραπέζαν,
ἀρεκεῖται νὰ λέγῃ, εἰς πᾶσαν μομφὴν ἀπευθυνομένην εἰς ἐκεῖ-
νον: Κυρίαι καὶ Κύριοι, ἤρχισεν ἡ ἐβδομάς τῆς νηστείας μας.
Δις τῆς ἐβδομάδος κατὰ Τετάρτην καὶ Παρασκευὴν ἡ Αὐ-
τοκράτειρα νηστεύει ἀληθῶς καὶ τότε δύο ἢ τρεῖς ἄτομα πα-
ρκαθῆνται εἰς τὴν τραπέζαν. Αἱ δαπάναι τῆς τροφῆς τῆς
Αἰκατερίνης εἰσὶ μετριώταται, καθόσον ἡ τραπέζα αὐτῆς εἶναι
λιτοτάτη, ἐνῶ τούναντιον, ἐν αὐτοῖς ταῖς ἀνεκτόροις, ἡ τρά-
πεζα τοῦ εὐνοούμενου αὐτῆς Ζουμπῶφ, τοῦ προστάτου τοῦ κό-
μητος Σαλτύκωφ καὶ ἡ τῆς κομησσης Μπραβνίκα, ἀνεψίως τοῦ
Πατιομκίν, εἶναι πολυτελεστάτη, δαπανώσης τῆς Αὐτο-
κράτειρας ἐκ τοῦ ἰδιαιτέρου αὐτῆς ταμείου κατὰ τῷ 1792

400 ρούβλια (2,000 φράγκων) καθ' ἡμέραν, μὴ ὑπολογιζομένων τῶν ποτῶν, ὧν ἡ ἀξία μετὰ τοῦ τείου, τοῦ κερφῆ καὶ τῆς σοκολάτας ἀνέρχεται εἰς 200 ρούβλια καθ' ἑκάστην, ἤτοι εἰς 1000 φράγκα.

(Ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ).

Μαρία Γεωργιάδου

Η ΥΠΟΧΟΝΔΡΙΑ

Ἡ υποχονδρία δὲν συνίσταται ποσῶς, ὡς γενικῶς ὑπὸ τοῦ κοινοῦ πιστεύεται, εἰς τὸ νὰ νομίζεται τις ἀσθενὴς χωρὶς πραγματικῶς νὰ εἶναι.

Ἐάν πολλοὶ υποχονδριακοὶ ἀπολαύσιν ὅλων τῶν φαινομένων πλήρους υγείας, ἕτεροι εἶναι ἀσθενεῖς μὲ τινας ἐνδοιασμοὺς καὶ δὲν πλανῶνται εἰμὴ ἐν τῇ ἐκτιμῇ τῆς καταστάσεως αὐτῶν. Παρὰ τοῖς μὲν, ὡς καὶ παρὰ τοῖς ἄλλοις, ὑφίσταται ἀταξία τῆς διανοίας, ἣτις πλάττει φαντάσματα. Διὰ τοῦτο δύναται τις νὰ ὀρίσῃ, μετὰ τινων συγγραφῶν, τὴν υποχονδρίαν μονομανίαν θλιβεράν, εἶδος πυρετοῦ μερικοῦ, συνισταμένου εἰς τὸ νὰ νομίζῃ ὁ πάσχων ἑαυτὸν προσβεβλημένον ὑπὸ ἐπικινδύνου ἢ ἀνιάτου ἀσθενείας.

Ὁ φόβος οὗτος κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἥττον ἀήττητος, ὑπὸ τὸ κράτος τοῦ ὁποῖου τὸ ἄτομον εὐρίσκεται, εἶναι κατάστασις ὀδυνηρά, πραγματικωτάτη, πάθησις νευρική, ἣς ἡ ἔδρα ὑπάρχει ἐν αὐτῇ τῇ ἔδρα τῆς διανοίας, ἐν τῷ ἐγκεφάλῳ.

Ἡ μεγάλη παραγωγὸς αἰτίας τῆς υποχονδρίας, ἐκεῖνη ἣτις δύναται νὰ ὀνομασθῇ κατ' ἐξοχὴν αἰτία, εἶναι ἡ υπερβάλλουσα πρὸς τὴν ζωὴν ἀγάπη.

Ἡ φύσις ἔθηκεν εἰς ἕκαστον ἐξ ἡμῶν τὸ ἐνστικτον τῆς αὐτοσυντηρήσεως, ἀλλ' ἔνοιον τῶν ἀνθρώπων ἀφοσιούνται περισσότερο τῶν ἄλλων εἰς τὴν ζωὴν. Ὁ ἄμετρος φόβος τοῦ θανάτου, εἰς τινα ἱστορικὰ πρόσωπα, ὡς τὸν Λουδοβίκον, εἶναι κυρίως παραγωγὸς ἀρχὴ πλήθους υποχονδριῶν.

Ἡ υποχονδρία ἐκδηλοῦται κατὰ τὴν μέσσην ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἡλικίαν τῆς ζωῆς. Ἡ παιδικὴ ἡλικία ἀγνοεῖ τὸν θάνατον ἢ νεότης περιφρονεῖ αὐτόν, διότι διαβλέπει αὐτὸν εἰς ἀπώτατον ὀρίζοντα· τὸ γῆρας τὸν φοβεῖται ἀλλ' ἀποφεύγει τὴν εἰκόνα τούτου, προσπαθοῦν νὰ τὸν λησμονήσῃ καὶ κατορθοῖ τούτο, διότι ἡ ἡθικὴ εὐαισθησία εὐρίσκεται ἐν ἀμβλύτητι κατὰ τὸ γῆρας, ὥστε αἱ ἐντυπώσεις εὐκόλως διαλισθαίνουσι.

Ἀπὸ τοῦ τριακοστοῦ μέχρι τοῦ πεντηκοστοῦ πέμπτου ἔτους φθάνει ὁ ἄνθρωπος εἰς τὴν τελείαν αὐτοῦ ἀνάπτυξιν, φυσικὴν τε καὶ ἡθικὴν, ἀναμετρεῖ τὴν ὑπαρξίν του, ὑπολογίζει τοὺς περικυκλοῦντας αὐτὸν κινδύνους καὶ ἀσυναίσθητως φέρεται εἰς τὸ σημεῖον τῆς υπερκαυχῆσεως αὐτῶν.

Οἱ ἄνδρες ρέπουσι πλεῖστον εἰς τὴν υποχονδρίαν ἢ αἱ γυναῖκες. Αἱ στατιστικαὶ σχεδὸν πᾶσαι συμφωνοῦσι ὅτι παρετηρήθησαν τρεῖς υποχονδριακοὶ μετὰ τῶν πρώτων, ἐπὶ μιᾶς μετὰ τῶν δευτέρων· εὐκόλως δ' ἐννοεῖται τὸ αἴτιον. Ὁ ἀνὴρ ζῆ διὰ τῆς διανοίας, διὰ τῆς κεφαλῆς, διὰ τῆς λογικῆς· ἡ γυνὴ ζῆ διὰ τῆς καρδίας, καὶ διὰ τῶν αἰσθημάτων. Παρὰ ταῖς γυναῖκι παρκατηρεῖται τὸ πλεῖστον ἡ ἐθελουσία τοῦ βίου, ἡ ψυχρὰ περιφρόνησις τῆς ὀδύνης καὶ τοῦ θανάτου. Αἱ γυναῖκες ἀφιερωμένοι, οὕτως εἰπεῖν, εἰς τὰς δυσχερεῖς τοῦ βίου, καὶ

τὰς παθήσεις, συνειθίζουσι τέλος καὶ ὑποκύπτουσι εἰς αὐτὰς ἀβασανίστως.

Ἡ τάσις πρὸς υποχονδρίαν ἐξεγείρεται εἰς τὰς γυναῖκας εἰς προκεχωρηκυῖαν ἡλικίαν, εἰς ἐκείνην, δηλαδή, καθ' ἣν, ἐκπληρώσασαι τὰ κοινωνικὰ αὐτῶν καθήκοντα, ζῶσι τοῦ λοιποῦ, φυσικῶς, πλεον δι' ἑαυτάς.

Πλείονας υποχονδριακοὺς συναντᾷ τις μετὰ τῶν πλουσίων, μολοντοὶ αἱ πραγματικαὶ ἀσθενεῖαι ἐπιπολάζουσι μετὰ τῶν πτωχῶν, ἐκτὸς ἐὰν ἡ ἐργασία εἰς ἣν οἱ τελευταῖοι οὗτοι ὑποβάλλονται εἶναι ὑγιεινὴ καὶ ἐπαρκῶς ἀνταμειβηται. Εἶναι δὲ αὕτη ἐξαιρετὸν προφυλακτικὸν μέτρον κατὰ τῶν φαντασιωδῶν ἀσθενειῶν, τῶν δὲ πραγματικῶν ἐπιφέρει τὴν λήθην, ὅταν αὐταὶ δὲν εὐρίσκωνται εἰς ὀξὺ σημεῖον. Διὰ τοῦτο τὸ λόγιον τῶν ἐργασιῶν· «Δὲν εὐκαιρῶ νὰ εἶμαι ἀσθενής, νὰ ἀκροῶμαι ἑμαυτὸν» ἐνέχει πολλὴν ἀλήθειαν.

Ὁ πλούσιος, ἀεργός, μὴ συναντῶν εἰμὴ ἑαυτὸν κατὰ τὴν διάβασίν του, θὰ ἠδυνάτῃ νὰ διασκεδάσῃ τὰς αἰωνίως ὁμοίας σκέψεις του. Διερωτᾶται λοιπὸν πάντοτε πῶς ἔχει ἡ υγεία του καὶ ἡ ἀπόκρισις δὲν βραδύνει νὰ τὸν θλίψῃ βαθέως.

Ὁ διάσημος φυσιολόγος Χάλλερ εἶπεν ὅτι, ἐὰν συγκεντρώσωμεν ἐν ἑαυτοῖς ἅπασαν τὴν δύναμιν τῆς διανοίας μας, ἠθέλομεν εὐρεῖν ὅτι δὲν παρέργεται οὐδὲ ἐν τέταρτον ὥρας, χωρὶς νὰ ὑποστῶμεν θλίψιν τινα, ἢ ἀδυσχεσίαν. Τὰ νοερὰ ἐπαγωγέματα προδικαθετοῦν εἰς υποχονδρίαν περισσότερον τῶν βιομηχανικῶν· ἀκριβῶς διότι τὰ νοερὰ συνεπιφέρουσι ποῖαν τινα ἀεργίαν, στιγμὰς ἀναπαύσεως, καθ' ἃς ὁ ἀνθρώπινος νοῦς ἀναλαμβάνει τὴν ἐξέτασιν ἑαυτοῦ καὶ ἐπιτίθεται εἰς σκέψεις. Ἡ προδιάθεσις εἰς υποχονδρίαν εὐρίσκεται εἰς τὸ ἄκρον ἄκρον τῆς ἐντάσεως παρὰ τοῖς σπουδασταῖς τῆς ἱατρικῆς καὶ τῆς χειρουργικῆς, οἵτινες ἄρχονται τοῦ σταδίου αὐτῶν, ἀλλ' αὕτη καταρρεῖ μετὰ τοῦ χρόνου. Γηραιότεροι καὶ ἐμπειρότεροι οἱ ἱατροὶ φαίνονται ἡρεμώτεροι πρὸ τῆς ιδέας τοῦ θανάτου, εἰς ἣν συνειθίζουσι βαθμικῶς καὶ ἀσυναίσθητως.

Ἡ φυσικῶς ἐξημμένη φαντασία τῶν καλλιτεχνῶν προδικαθεῖται καὶ αὐτοῖς εἰς υποχονδρίαν. Ὁ Μότσαρτ ἦτο υποχονδριακὸς περὶ τὸ τέλος τοῦ βίου του· εἶχε προκίσημα τοῦ προσεχοῦς αὐτοῦ θανάτου καὶ ἐβλεπεν αὐτὸν μετὰ τρόμου ἐρχόμενον. Οὐδὲν ἐξέσκει ἀπαίσιον ἐπήρειαν μεγαλειτέραν ἢ αἱ προκίσησις καὶ τούτου ἐφάνθησαν μυρία παραδείγματα. Ἐζήτησαν παρὰ τοῦ Μότσαρτ μίαν λειτουργίαν ἐπικήδειον, διὰ σημαντικὸν πρόσωπον, τοῦ ὁποῖου ἔκρυπτον τὸ ὄνομα· ὁ Μότσαρτ διενόηθη ἀμέσως ὅτι ἡ ἐπικήδειος λειτουργία θὰ ἐχρησίμευε δι' ἑαυτὸν καὶ οὐδεὶς ἠδύνατο νὰ τοῦ ἀποβάλῃ τὴν ιδέαν ταύτην. Προέβη μάλιστα μέχρι τοῦ νὰ φαντασθῇ ὅτι ὁ ἀγνωστος δὲν ἦτο σύνθετος πρόσωπον, καὶ ὅτι ἀπεστάλη αὐτῷ ἵνα τῷ ἀναγγεῖλῃ τὸ προσεχὲς τέλος του. Ὡστε εἰργάζετο μετὰ πλείονος ζήλου εἰς τὴν ἐπικήδειον λειτουργίαν του, ἣν ὑπεσχέθη νὰ περᾶτω εἰς ὀρισμένην ἐποχὴν. Ἀλλὰ κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἐργασίας ταύτης ὑπέπεσε πολλάκις εἰς ἐπιφόβους σκοτοδινιάσεις καὶ ὅταν ἐπανῆλθον νὰ ζητήσωσι τὸ ἔργον κατὰ τὴν ὀρισθεῖσαν ἐποχὴν, ὁ Μότσαρτ δὲν ὑπῆρχε πλέον.

Ἵσως ἀδίκως οἱ συγγραφεῖς κατέταξαν τὰς προκίσησις μετὰ τῶν αἰτίων τῆς υποχονδρίας, ἢ πίστις δὲ εἰς ταῦτα θὰ εἶναι μᾶλλον τὸ ἀποτέλεσμα.

Ὁ ἀθεῖσμός καὶ ὁ σκεπτικισμὸς ἐπιβοηθοῦν ἐπίσης τὴν ἀνάπτυξιν τῆς υποχονδρίας, διότι ἐκεῖνος διὰ τὸν ὅποιον ἡ ζωὴ εἶναι εὐάρεστος, τρέμει μὴ ἀπολέσῃ αὐτήν. Ὁ Zinumermann ἀναφέρει δύο ἄτομα, τὰ ὁποῖα κατέληξαν εἰς θλιβεράς ιδέας καὶ εἰς υποχονδρίαν, ὡς ἐκ τῆς ἀναγνώσεως καὶ ἐνασχολήσεως εἰς ἔργα ὕλιστου τινος φιλοσόφου. Εἶναι δὲ σαφῶς ἀποδεδειγμένον ὅτι τερστικά ἔντασις τῆς υποχονδρίας ἐγένετο, εἰς ὅσους ἀνέγνωσαν τὰς φοληθόνους δοξασίας τοῦ Locke, τοῦ Condillac, τοῦ Helvétius, καὶ τοῦ βραβάνου D' Holbac.

Τοῦναντίον δὲ θέτει ὄριον εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τῆς υποχονδρίας ἡ σταθερὰ πεποίθησις καλλιτέρας ζωῆς.

Τὸ θέμα τοῦ ἀπροόπτου θανάτου πλήττει συνήθως ζωηρότατα, ὅταν πρόκηται πρὸ πάντων περὶ φίλου ἢ συγγενοῦς. Καὶ τότε ἀφίεται τις νὰ παρκατηρῆ ὑπὸ τῆς ιδέας, ὅτι προσεβλήθη ὑπὸ ἀναλόγου ἀσθενείας.

Τροφὴ ἀνεπαρκῆς καὶ χονδροειδῆς, οἷα ἡ τῶν ὀσπρίων, διαθέτει ἐμμέσως εἰς τὴν υποχονδρίαν, διότι καθιστᾷ τὴν πέψιν ἐπίπονον, ὑπερσυνεπῶς ἐπιφέρει τὰς θλιβεράς σκέψεις.

Χρησις ἄμετρος ὕδατος ἢ καὶ ἄλλων ποτῶν παράγει ἀνάλογον ἀποτέλεσμα, παρ' ἐκεῖνοις ἰδίως, τῶν ὁποῖων ὁ τρόπος τοῦ ζῆν, κατανάλισκει πολλὸ μέρος τῶν δυνάμεων των. Τὸ αὐτὸ συμβαίνει καὶ εἰς τοὺς κάμνοντας κατάχρησιν τείου, ὑπερἐξασθενεῖ βαθμικῶς τὰ πεπτικά ὄργανα καὶ ἐπέρχονται δυσπεψία.

Πᾶν ὅ,τι ἐξασθενῇ τὸν ὀργανισμόν, πᾶν ὅ,τι ἐλαττόνη τὸ αἷμα, ὡς αἱ ἀπώλειαι αὐτοῦ, προδικαθεῖται εἰς υποχονδρίαν. Καὶ αἱ ἐκνευρικαὶ κρίσεις, ἐπενεργοῦν σπουδαίως εἰς τοῦτο.

Ἡ υποχονδρία, ὡς πᾶσαι αἱ νευρικαὶ παθήσεις, ἔχει τὴν δυσάρεστον ιδιότητα νὰ μεταδίδεται κληρονομικῶς. Δὲν μεταδίδεται δὲ ἀκριβῶς ἐκ φύσεως ἀπὸ τοὺς γονεῖς εἰς τὰ τέκνα, ἀλλὰ πολυπληθεῖς περιστάσεις ἀπέδειξαν ὅτι, ὅταν οἱ γονεῖς ἦσαν προσβεβλημένοι ὑπ' οἰκασθήποτε νευρικῆς ἀσθε-

13

LEON TINSEAU

13

ΚΛΕΙΣΤΟΝ ΣΤΟΜΑ

— Τί νὰ κάμωμεν; ἀνεφώνησε· θὰ παρέλθῃ ἡμίσεια ὥρα καὶ δὲν θὰ φθάσωμεν εἰς τὴν ὁδὸν τῆς Βιέννης· τὸ ὀλιγώτερον δὲ, ὅπερ θὰ σὰς συμβῇ, δεσποινίς, εἶναι τρομερὰ βραχνάδα διὰ δέκα πέντε ἡμέρας.

— Ἐὰν ἡ δεσποινίς μοι ἐπιτρέψῃ, προσέθηκεν ὁ Πατρικίος, θὰ τὴν ὀδηγήσω εἰς τὸν οἶκόν της ἐντὸς δέκα λεπτῶν. Καὶ ὁ νεανίας, ἀφίσας τὴν μητέρα Σωδάλ εἰς τὴν τύχην της, ἐπλησίασε θρανίον τι τοῦ βουλευτάρου Μαλεζέρμπ, ἐκάθισε στιγμὰς τινας καὶ εἶτα ἐπανῆλθε, βαδίζων διὰ σταθερωτέρου ποδός, ὡσεὶ ἐπάτει ἐπὶ τάπητος δωματίου. Ἐβλεπε, δεσποινίς, εἶπε, λαδῶν τὸν βραχίονα τῆς Εὐγενίας. Οὐδεὶς ἀντίστη, ὡς συμβαίνει πάντοτε ὅταν ἀνὴρ τις ἐνεργητικῶς ἀναφαίνεται αἰζνῆς. Τὸ νεαρὸν ζεῦγος, ἀπεμακρύνθη ταχέως, ὡσεὶ ἰσταμένον ἐπὶ τῆς ὀλισθηρᾶς καὶ στιλπνῆς ἐπιφανείας τῆς ὁδοῦ, ἐφ' ἧς ἡ λάμψις τοῦ ἀεριοφωτός ἀνενακλάτω ἐπὶ καθρέπτου. Ἀλλὰ μετὰ τινας ὀλισθήσεις ἀπειλητικῆς τῆς συντροφῆς του, ὁ νεανίας, ὡς βράχος ἀκλόνητος, ἔλαβε σοβαρὰν ἀπόφασιν, καὶ περισφιγγων τὴν εὐλύγιστον καὶ θελατικὴν ὄσφυν αὐτῆς διὰ στιβαροῦ βραχίονος, τὴν παρέσειρεν, ἐγείρων σχεδὸν αὐτήν.

— Κύριε, ἔλεγεν, ἡ Εὐγενία, συγκεχυμένη μᾶλλον ἢ ἐξωρισμένη, σκέπτεσθε τί κάμνετε;

— Ὅχι, ἀπάντησεν ἐκεῖνος, χωρὶς ποσῶς νὰ βραδύνῃ τὴν πορείαν του, δὲν σκέπτομαι δι' ἄλλο τι, εἰμὴ πῶς νὰ σὰς ἐξαγάγω ταχύτερον τῆς δυσχε-

νείας, τὰ τέκνα εἶχον καταφραγῆ προδιάθεσιν εἰς υποχονδρίαν.

Καὶ ἄλλα ἀναμφισβήτητα γεγονότα μαρτυροῦν ὅτι ἡ ἀσθενεὶς αὕτη μεταδίδεται κατ' ἀπομίμησιν· σπάνιον δὲ νὰ συναντήσῃ τις αὐτὴν μεμονωμένην ἐν μέσῳ ὁμίλου οικειοτάτων γνωρίμων· τοῦναντίον, περίξ υποχονδριακοῦ τινος, καταφραγῆς οὕσα ἡ ἀσθενεὶς, ἀνκλάμπει καὶ μεταδίδεται. Ἡ πάσχοςα σύζυγος μεταδίδει τὸ κακὸν εἰς τὸν σύζυγόν της, καὶ οὗτος εἰς τὴν γυναῖκά του, ἀλλὰ καὶ φίλοι μετὰ τῶν ἐμπνέονται ὑπὸ τοῦ κακοῦ.

Ἄρκει πρὸς τοῦτο νὰ ἔμεινε τό τε πνεῦμα καὶ τὸ σῶμα ἀτόμου τινὸς ἀνεπηρέεστον, νὰ εἶναι δὲ τοῦτο δικταθειμένον ἠθικῶς ἢ φυσικῶς νὰ ἐνασχολῆται περὶ τῶν λόγων υποχονδριακοῦ τινος· τὸ ἄτομον τοῦτο νὰ εἶναι νευροπαθές, εὐεπηρέεστον, ἀφειμένον εἰς ἑαυτὸ, ἐγκαταλειμμένον, οὕτως εἰπεῖν, μετὰ συνομιλίαν ἀπελπιστικὴν περὶ τῆς υγείας του, ἐὰν μάλιστα ἡ συγκοινωνία εἶναι μακρὰ καὶ ἡμερησία μετὰ τοῦ υποχονδριακοῦ, ὅστις διὰ τῶν γνώσεών του διὰ τῆς κοινωνικῆς θέσεώς του, ἐπιβάλλεται εἰς τὸ πλησιάζον αὐτὸν ἄτομον, κατὰ μείζονα λόγον δέ, ἐὰν τοῦτο εἶναι συμπαθές καὶ φιλόστοργον, καὶ μεριμνᾷ περὶ τῆς υγείας τοῦ υποχονδριακοῦ, ἀφευκτικῶς, θὰ συμμερισθῇ τῆς υποχονδρίας ἐκεῖνου, ἐκδηλούμενον ἀμετακλήτως υποχονδριακόν.

Γηραιὸς ἱατρός

ΠΟΙΚΙΛΙΑ

Ἐπὲρ τῆς ἐγκρατείας. Αἱ ἀποτελοῦσαι τὸν Σύλλογον τῆς ἐγκρατείας κυρίαὶ ἀπηύθυναν εὐχαριστήριον ἐπιστολὴν πρὸς τὸν πρόεδρον τῆς βουλῆς κ. Reed, ἀπαγορεύσαντα, ὡς γνωστὸν, τὸ κάπνισμα ἐν ὅλοις ἐν γένει τοῖς διαμερίσμασι τοῦ Καπιτωλίου, ἐν ᾧ συνέρχονται οἱ πατέρες τοῦ ἔθνους. Αἱ κυρίαὶ αὐταὶ εὐχονται ἐν τῇ ἐπιτολῇ ἵνα ἀπαγορευθῇ καὶ ἡ πώλησις οἰουδήποτε μεθυστικοῦ ποτοῦ ἐν τῇ πρωτεύουσῃ τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν.

ροῦς αὐτῆς καὶ ἐπικινδύνου θέσεως. Δὲν αἰσθάνεσθε ἑαυτὴν ἐν ἀσφαλείᾳ πλησίον μου;

— Τοῦτο ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ τρόπου, καθ' ὃν ἐννοεῖτε τὴν ἀσφάλειαν καὶ τὴν ἐμπιστοσύνην. Ἐχω πεποιθῆσιν εἰς τὴν δύναμίν σας καὶ εἰς τὴν δεξιότητά σας... Ἀλλ' αἴφνης παρετήρησεν ὅτι ὁ Πατρικίος ἐβάδιζεν ἀνυπόδutos.

— Θεὲ μου; ἀνεφώνησε, διακινδυνεύετε τὴν ζωὴν σας χάριν ἐμοῦ! σταθῆτε! δὲν θέλω! Ἀλλ' ὁ νέος ἀνθιστάμενος ἐκ τοῦ πόθου τοῦ νὰ τὴν σφιγγῇ εἰς τὴν ἀγκάλην του, ἀπάντησε.

— Μὴ ἀνησυχῆτε περὶ τῆς ζωῆς μου· θὰ ἔδιδον αὐτὴν εὐχαρίστως ἵνα σὰς ἀπαλλάξω καὶ ἀπὸ τῆς ἐλαχίστης ἐνόχλησιν. Πιστεύσατέ με δὲ ὅτι σὰς εἶμαι ἀφωσιωμένος, εἰς ὑμᾶς ἀποκλειστικῶς. Καὶ ἐὰν τις σὰς εἶπε ποτὲ τὸ ἐναντίον, αὐτὸ εἶναι ἀπαίσιον ψεῦδος! Πρέπει νὰ ἔχητε πρὸς ἐμὲ ἐμπιστοσύνην· Ἐὰν εἰσεύρετε πῶς!... πῶς ἤθελα νὰ ἦμην φίλος σας!

Τὸ ἀξίζετε, ἀπόψε, εἶπεν ἡ Εὐγενία, εἰλικρινῶς συγκινημένη. Ἀλλὰ, τίς εἰσεύρει; Ἵσως τὴν ὥραν ταύτην συλλογίζεσθε μόνον τὸν φίλον σας Γοδεφρουά καὶ τὴν στενοχωρίαν, τὴν ὁποῖαν θὰ ὑφίστατο, ἐὰν δὲν ἠδύναμην αὐτὸν νὰ ψάλω.

Οὐδεὶς θὰ ἐπαρηγορεῖτο ταχύτερον ἐμοῦ, ἐὰν ποτὲ ἐπὶ ζωῆς σας δὲν ἐψάλλετο! Ὁλόκληρος ὁ ὀργανισμός μου ἐξεγείρεται, ὅταν σὰς βλέπω ἐμφανισμένη ἐπὶ τῆς σκηνῆς, ἐπιδομένη εἰς τὸν ἔνθερον θαυμασμὸν τοῦ κοινοῦ ἐκείνου, ὅπερ ἐπινεύει νὰ σὰς χειροκροτῇ, ὅπερ σὰς κρίνει, ὡς νὰ ἦτο ἄξιον νὰ ἐγείρῃ τοὺς ὀφθαλμοὺς μέχρις ὑμῶν!

— Ναί, δεσποινίς, διὰ τοῦτο δὲν συγχάζω πλέον εἰς τὴν ὄψαν καὶ εἰς τὸ ἐξῆς οὐδέποτε θὰ τὸ πράξω. Θὰ προσπαθῶ νὰ λησμονήσω καὶ αὐτοὺς τοὺς λίθους τῆς προσώψεως τοῦ κατηραμένου αὐτοῦ κτερίου.

— Εἶπατε παράδοξος ἄνθρωπος, τῷ εἶπεν, οὐδέποτε σὰς ἐφανταζόμην τοιοῦτον. Εἶσαθε ὁ πρώτος, ὅστις μ' ἐνοήσατε· πῶς ἐγένετο τοῦτο; ἀγνοῶ. Καὶ

Γυναίκες δήμαρχοι και δημοτικοί σύμβουλοι. Αί πόλεις Ellis και Gaglord τῆς πολιτείας Kansas διοικούνται ἀπό τινος ὑπὸ γυναικῶν. Δήμαρχος τῆς πρώτης πόλεως τυγχάνει ἡ κυρία M. A. Wade, ἄπαν δὲ τὸ δημοτικὸν συμβούλιον ἀποτελεῖται ὑπὸ γυναικῶν. Τῆς δευτέρας δήμαρχος ἐξελέγη διὰ δευτέραν φοράν ἡ κυρία Haskell μετὰ τοῦ ὑπ' αὐτὴν δημοτικοῦ συμβουλίου ἰποτελουμένου καὶ τούτου ἐκ γυναικῶν. Γυναίκες ὡσαύτως τυγχάνουσι, ὁ διευθυντὴς τῆς ἀστυνομίας, ὁ δικαστὴς τῆς πόλεως, ὁ ἀρχιγραμματεὺς τοῦ δημαρχείου, πᾶσαι δὲ αὐταὶ εἶναι ἔγγαμοι.

Υγιεινὴ καὶ κλειδοκύμβαλον. Ἡ ἐπιστήμη ἔρχεται ἐπίκουρος εἰς τοὺς πολυπληθεῖς ἐχθροὺς τοῦ κλειδοκυμβάλου.

Ὁ καθηγητὴς Vaetzold ἐκ Βερολίνου ὑποστηρίζει ἐν τελευταίῳ αὐτοῦ ὑπομνήματι, ὅτι ἡ νευρασθένεια ἐξ ἧς πάσχουσι τοσαῦται νεάνιδες, δέον νὰ ἀποδίδηται κατὰ τὸ πλεῖστον εἰς τὴν κατάχρησιν τοῦ κλειδοκυμβάλου.

Ἐὰν ἡκολουθοῦντο αἱ συμβουλαὶ αὐτοῦ, ὄφειλον οἱ γονεῖς ν' ἀπομακρύνωσι τὰς κορασίδας αὐτῶν ἀπὸ τῶν πλήκτρων πρὸ τοῦ δωδεκάτου ἔτους. Καὶ μετὰ τὴν ἡλικίαν ταύτην νὰ μὴ ὑποβάλλωνται εἰς τὸ μαρτύριον τοῦτο, εἰμὴ αἱ νεάνιδες τῶν ὁποίων θὰ ἐξεδηλοῦτο σαφῶς ἡ πρὸς τὴν μουσικὴν τάσις καὶ ἡ ὑγιὴς κράσις αὐτῶν θὰ ἐπιστοποιεῖτο ὑπὸ ἱατροῦ.

Ἐπὶ ἑκατὸν νεανίδων, καταδεδικασμένων ἀσπλάγχχνως νὰ κρούσωσι τὸ κλειδοκύμβαλον, αἱ ἐνενήκοντα τοῦλάχιστον, ἀφοῦ ἐπὶ μακρὰ ἔτη γυμνασθῶσιν, ἀποκτώσι τέλος αὐτόματον εὐκίνησιαν τῶν δακτύλων, οὐδὲν κοινὸν ἔχουσαν πρὸς τὴν ἀληθῆ τέχνην καὶ τὴν ἔμφυτον πρὸς τὴν μουσικὴν κλίσιν.

Καθῆκον λοιπὸν τῶν γονέων θεωρεῖται ὡς πρόληψις τῆς καταχρήσεως ταύτης, ἧς ἐπωφελοῦνται μόνον διδάσκαλοι τινες τοῦ κλειδοκυμβάλου, ἀληθεῖς μάλιστα τῶν παιδῶν τῆς μεσαίας κοινωνικῆς τάξεως.

Οὔτε ἀναγκαῖον εἶναι, οὔτε εὐκαίον νὰ ὑπάρχωσι πολλοὶ διδάσκαλοι μουσικῆς μετρίας ἀξίας. Ἀνάγκη ἔχομεν μᾶλλον νεανίδων κράσεως ὑγιοῦς καὶ εὐρώστου, κατὰ τὸ τὸ σῶμα καὶ τὸ πνεῦμα δυναμένων ν' ἀποτελέσωσι ρωμαλέας μητέρας.

Ἐὰν ἡ ἐκστρατεία, ἣν ἐπιχειρεῖ ὁ δόκτωρ Waetzold ἐπιτύχη, θὰ κατελέγετο οὗτος μεταξὺ τῶν σωτήρων τοῦ ὠραίου φύλου.

ΣΥΜΒΟΥΛΑΙ

Πῶς καθαρίζονται τὰ κοράλλια. — Εἰς διάλυσιν ὀλίγης ἀνθρακικῆς ποτάτας εἰς μικρὰν δόσιν ὕδατος, βυθίζετε τὸ ἐκ κοραλλίου ἀντικείμενον ὅπερ ἔχει ἀνάγκην καθαρισμοῦ. Μετὰ δύο ὥρας, τρίβετε διὰ μαλακῆς ψήκτρας καὶ σαπωνάδας, πλύνετε εἰς ἄφθονον ὕδωρ καθαρὸν, καὶ στεγνώνετε εἰς τὸν ἥλιον χωρὶς νὰ σπογγίσητε αὐτό.

Ῥευστικὴ σκευασία πικραμιγδάλων. Ἡ ἐξαίρετος αὕτη ἀνατολικῆ συνταγὴ, λευκαίνει τελειῶς τὰς χεῖρας καὶ ἀταλύνει αὐτάς. Ἀποφλυτίζουσι 350 γραμμάρια πικραμιγδάλων, πλύνουσιν αὐτὰ καὶ κοπανίζουσι ἐντὸς ἰγδίου μαρμαρίνου, προσθέτοντες ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν ὀλίγον ὕδωρ. Ὅταν ταῦτα καταστῶσι ζύμη συμφύης, προσθέτουσι: ριζάλευρον 200 γρ. ἄλευρον ἐκ κυάμων 80 γρ. κόκκινον ἱριδὸς 20 γρ. Ὅταν συντελεσθῇ τὸ μίγμα προσθέτουσι: Ἀνθρακικὴν ποτάσσαν 15 γραμμάρια ἀναλελυμένην εἰς ἀνθόνερο.

Πρὸς ἀρωματισμὸν τοῦ ὄλου ἐκχειλισμα ἰάσμου 60 γρ. Λειοτρίβου μέρους ἐντελοῦς ἀναμιξεως, προσθέτοντες ἀνθόνερο.

ΤΡΟΧΙΟΔΡΟΜΟΣ ΑΘΗΝΩΝ—ΠΕΡΙΧΩΡΩΝ

Γραμμαὶ Ἀθηνῶν Π. Ν. Φαλήρου

Δρομολόγιον ἰσχύον ἀπὸ τῆς Τετάρτης 3 Ἀπριλίου 1896

Ἐξ Ἀθηνῶν εἰς Φάληρον D'Athènes à Phalère				Ἐκ Φαλήρου εἰς Ἀθήνας Phalère à Athènes			
Π. Μ.		Μ. Μ.		Π. Μ.		Μ. Μ.	
6.—	10.40	12.40	4.40	6.40	10.40	12.40	4.40
6.40	11.20	1.20	5.20	7.20	11.20	1.20	5.20
7.20	12.05	2.—	6.—	8.—	12.—	2.—	6.—
8.—	10.—	2.40	6.40	8.40	—	2.40	6.—
8.40		3.20	7.20	9.20		3.20	7.—
9.20		4.—	—	10.—		4.—	8.—

Τὰς Κυρικὰς καὶ Ἑορτὰς καιροῦ ἐπιτρέποντες.

Μ. Μ.	Μ. Μ.	Μ. Μ.	Μ. Μ.	Μ. Μ.	Μ. Μ.
12.05	3.10	6.10	12.—	3.30	6.30
12.40	3.40	6.40	12.40	4.—	7.—
1.20	4.10	7.10	1.30	4.30	7.30
—	4.40	7.40	2.—	5.—	8.—
2.40	5.10	—	2.30	5.30	8.30
2.40	5.40	—	3.—	6.—	—

Ἐκ Καλλιθέας εἰς Ἀθήνας — Kalithéa à Athènes.

Π. Μ. 5.35 6.15 Μ. Μ. 9.10

Ἐξ Ἀθηνῶν εἰς Καλλιθέαν — Athènes à Kalithéa.

Μ. Μ. 7.55 8.35 9.30

ἐν τούτοις πρὸ μικροῦ ἐγνωρίσθημεν.

— Ἀληθῶς. Ἀλλὰ μοὶ φαίνεται ὅτι πρὸ πολλοῦ σᾶς ἀνῆκω. Ἐπὶ πολὺ ἐκοιμήθην, ὁ ὕπνος ἐκεῖνος ἦτο ἡ ζωὴ μου. Μίαν δὲ ἡμέραν ἀφυπνισθεὶς ὡς δούλος ὑπὸ τῆς χρυσῆς μαστίγῃ τοῦ ἀδθέτου του, ἐξῆλθον τοῦ ὄνειρου μου, ἐρρίγισα ὑπὸ τὸ βλέμμα σας, καὶ ἠσθάνθην ὅτι ἔφερον δεσμά, τὸ βᾶρος τῶν ὁποίων ἠγνῶσαν μέχρι τοῦ νῦν. Πῶς; καὶ διατὶ σᾶς ἀνῆκω; ἄγνωστον. Ἐκεῖνο ὅπερ δύναμαι νὰ ὁμολογήσω εἶναι ὅτι με κατέχετε, εἶναι ὅτι δύνασθε νὰ με διαθέσητε κατὰ τὸ δοκοῦν, εἶναι ὅτι καὶ ἂν ἤθελον νὰ φύγω, μετὰ μικρὸν θὰ εὐρισκόμην πάλιν εἰς τοὺς πόδας σας, δεδεμένος διὰ βραυτέρων ἀλύσεων.

— Ὅμιλεῖτε ὡς νὰ ἐπιχειρήσατε ὅλα ταῦτα, εἶπεν ἐκπληκτος ἡ Εὐγενία ἐπανερχομένη πάντοτε εἰς τὴν δυσμενῆ ἀνάμνησιν τοῦ πολυθρυλήτου δείπνου.

Ἐμελλε καὶ αὖθις νὰ ψευσθῇ καὶ θὰ τῇ ἔρριπτον τὸν λίθον ἐκεῖνοι, οἵτινες οὐδὲν τοιοῦτον σφάλμα διέπραξαν κατὰ τῆς ἀγίας ἀληθείας, καὶ εἰς ὃ ὠθοῦσι δύο μέλανες γόητες ὀφθαλμοί. Ἀλλ' εἶχον ἤδη φθάσει εἰς τὴν ὁδὸν Βιέννης, καὶ ἡ Εὐγενία, ἧτις δὲν ἦτο πλέον παιδίον, ἐγνωρίζεν ἤδη ὅτι τὸ κέρδος δικῶν τιμῶν εἶναι ὅταν αὐταὶ δὲν φθάνωσιν εἰς τὴν στιγμήν τῆς συζητήσεως.

— Ἐμπρός, εἶπε τότε, φύγετε καὶ ὁ θεὸς νὰ εὐδοκήσῃ νὰ μὴ ἀσθινήσητε. Δὲν σᾶς εὐχαριστῶ δι' ὅ,τι ἐπράξατε, ἀλλ' ἐξοφλῶ συγχωροῦσα ὑμᾶς δι' ὅσας ἀνοησίας ἀκούω πρὸ δέκα λεπτῶν· θέτω δ' αὐτάς εἰς βᾶρος τοῦ ψύχους. Ἐνθυμείσθε μόνον, ὅτι ἡ δουλεῖα καθηργήθη, προπαντὸς δὲ εἰς τὴν ὁδὸν Βιέννης. Ἐσῆμανε· καὶ τῆς θύρας ἀνοίχθεισης, εἰσῆλθεν· ἀλλὰ πρὶν ἢ ἀφήσῃ τὸ βαρὺ αὐτῆς φύλλον νὰ κλεισθῇ, προσέθηκε μειδιῶσα... ἀλλ' ἡ φίλιὰ ὑφίσταται ἀκόμη καὶ ἐλπίζω νὰ σᾶς βλέπωμεν ἐνίστε.

Ἐξ ὄλου τοῦ ἀτόμου, ὅπερ ὠμίλει, μόνον ἡ χεὶρ ἔμενον ὀρατὴ, ἐπ' αὐτῆς ὁ Πατρικίος ἔθηκε τὰ χεῖλη καὶ μεγάλως ἐξεπλάγη παρατηρήσας ὅτι τὸ χειρόκτιον εἶχεν ἀφαιρεθῆ ἀπ' αὐτῆς. Ἀλλ' ἡ χεὶρ ἐκεῖνη δὲν ἦτο ψυχρά, ἄρα οὐδεμίαν ταραχὴν συνεκλόνει τὸ λεπτοφυὲς ἐκεῖνο σῶμα.

Ὅταν ἡ κυρία Σωδὰ ἀσθμαίνουσα ἔφθασε παρὰ τῇ Εὐγενίᾳ εὗρεν αὐτὴν

ἀναξωγονηθεῖσαν, περιβεβλημένην θερμὸν κοιτωνίτην, με ἐξημμένας τὰς παρειὰς καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς λάμποντας.

— Δαμπρά! ἀνεφώνησεν· ἰδοὺ ἐμφάνισις πυρετοῦ.

Ἀλλ' ὑπάρχουν, ἀληθῶς πλεῖστα εἶδη πυρετῶν καὶ παροιμία τις Ἀγγλικὴ λέγει ὅτι οἱ πυρετοὶ εἶναι ὡς τὰ παιδιὰ· ὁμοιάζουν πάντα κατὰ τὴν στιγμήν τῆς γεννήσεώς των.

Οὐδεὶς ἐκ τῶν φίλων μας, τὴν ἐσπέραν ἐκεῖνην ἀνεπαύθη, οὐδεὶς ἐκοιμήθη.

Ὅτε ὁ Πατρικίος ἐπανῆλθεν ἀσυναίσθητος εἰς τὸ οἰκημά του, παρεδόθη εἰς γλυκεῖαν καὶ βαθεῖαν βέμβην ἐξ ἧς ἐξήγαγεν αὐτὸν ὁ κρότος ἀνοιγομένης θύρας, σπεύδει εἰς τὸν ἀντιθάλαμον ἵνα ὑποδεχθῇ τὸν φίλον του καὶ μόλις ἀνεγνώρισεν αὐτὸν εἰς τὸ ἀκίνητον ἐκεῖνο πρόσωπον, ὄρθιον ἐν τῷ ἀδεαλίῳ καὶ ἀμυδρῷ φωτὶ τῆς λυχνίας, ὅπερ οὐδὲ τὴν δύναμιν κἂν εἶχε νὰ ἐκβάλῃ τὸν ἐκ διφθέρας ἐπενδύτην αὐτοῦ, τοῦ ὁποῦ το βᾶρος ἐπέβη ἤδη τὸ ἐξησθενημένον σῶμά του. Μεγάλοι θρόμβοι ἰδρώτους ἔρρεον ἀπὸ τοῦ μετώπου αὐτοῦ καὶ ἐν τούτοις οἱ ὀδόντες του συνεκρούοντο ἐκ τοῦ ψύχους. Μόλις ὁ Πατρικίος ἐρρίψε τὸ βλέμμα ἐπὶ τοῦ ἀτυχοῦς φίλου του, καὶ παραχρῆμα ἐλησμόνησε τὸν αἰθέριον κόσμον· ἐν ᾧ πρὸ μικροῦ ἐκυμαίετο, ἵνα ἐπανεῖλη εἰς τὴν πρό αὐτοῦ θλιβεράν πραγματικότητα.

— Ἐλθε γρήγορα νὰ κατακλιθῆς, ἀνεφώνησε, θὰ ἐξυπνίσω τὸν Βαπτιστὴν διὰ νὰ θερμάνῃ τὴν κλίνην σου.

Ἀλλ' ὁ Γοδεφροῦ, ὅστις εἰσῆλθε πρῶτος ἐν τῇ αἰθούσῃ, ἐφάνη μὴ ἐνοήσας τοὺς λόγους τοῦ Πατρικίου. Διὰ κλονισμένου βήματος διελθὼν τὸ ἀμυδρῶς φωτιζόμενον δωμάτιον ἀντὶ νὰ ἐπακουμβήσῃ ἐπὶ τῆς ἐστίας, ἧς ἡ γλυκεῖα φλόξ ἤθελε θερμάνει τὰ πεπηγῶτα μέλη του, διηθροῦθη πρὸς τὸ παράθυρον καὶ προσεκόλλησεν ἐπὶ τῆς ψυχρᾶς ὑάλου τὰ φλέγον μέτωπόν του.

(ἀκολουθεῖ,